

Introducere

Dezvoltarea omogenă a unui teritoriu se dovedește a fi un proces complex care, bazat pe experiența programului LEADER, vine să sprijine actorii locali din respectivul teritoriu. În ceea ce privește rezultatele obținute, programul LEADER a demonstrat în ciclul de programare trecut (2007-2013) că poate fi considerat un instrument important în dezvoltarea comunitară durabilă sprijinind proiecte care soluționează probleme specifice la nivelul teritoriului. Această experiență importantă a fundamentat nevoia de dezvoltare a teritoriului acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș”, voință care s-a materializat prin parteneriatul constituit pe raza celor 5 comune: Florești, Baci, Sînpaul, Săvădisla și Gîrbău.

Cu sprijinul acordat prin programul LEADER și pe baza principiilor care guvernează acest program s-a elaborat Strategia de Dezvoltare care trasează obiectivele de dezvoltare a teritoriului GAL Someș-Nadăș în acord cu nevoile identificate:

Obiectivul General al Asociației „GAL Someș-Nadăș”

Dezvoltare locală bazată pe stimularea, diversificarea, protejarea și promovarea sectoarelor Economic, Social și de Mediu din teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș.

Obiective specifice ale Asociației „GAL Someș-Nadăș”

O1. Creșterea competitivității microîntreprinderilor agricole și non-agricole și dezvoltarea spiritului asociativ în teritoriul GAL Someș-Nadăș;

O2. Creșterea calității vieții populației în teritoriul GAL Someș-Nadăș prin investiții în infrastructura socială, turistică și prin sprijinirea dezvoltării serviciilor cu caracter incluziv;

O3. Protejarea patrimoniului natural, material și imaterial și promovarea identității locale din teritoriul GAL Someș-Nadăș.

Caracterul inovativ al prezentei strategii este redat de adaptarea la specificitățile teritoriului pe care-l deservește, fiind construită plecând de la nevoile populației sprijinind proiecte de impact pentru comunitățile din teritoriul GAL care să contribuie la dezvoltarea socială, economică, culturală, de mediu etc. consolidând și promovând identitatea locală în scopul valorificării resurselor prezente pe teritoriul GAL Someș-Nadăș. Valorificarea resurselor, produselor locale, a patrimoniului material, imaterial, natural, cultural etc., devine mai facilă în contextul poziționării geografice față de Municipiul Cluj-Napoca. Asocierea și cooperarea precum și informarea populației cu privire la posibilitățile pe care teritoriul GAL le poate oferi sunt elemente principale ale activității GAL. De aceea este esențială dezvoltarea de acțiuni de cooperare dintre GAL și alte entități interesate de axa LEADER.

Caracterul integrator al strategiei este redat de corelațiile cu alte documente strategice de la nivel european, național, regional, județean și local și reliefează conexiunile dintre măsurile de intervenție în procesul de dezvoltare a teritoriului, strategia cuprinzând nevoi interconectate care, odată acoperite, creează synergii și complementarități accentuând rezultatele pentru asigurarea unei bunăstări generale atât pentru populație cât și a tuturor actorilor publici și privați de la nivel local.

Rezultatele care vor fi obținute prin implementarea prezentei strategii vor contribui la dezvoltarea mediului privat, asociativ și public, astfel încât să ducă la o creștere a nivelului calității vieții îmbunătățind imaginea și identitatea locală și crescând atractivitatea teritoriului.

Capitolul I. Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Teritoriul GAL Someș-Nadăș este situat în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, în partea nord-vestică a județului și cuprinde 5 comune și localitățile aferente acestora: Baci, Florești, Gîrbău, Sînpaul și Săvădisla. **Populația totală a teritoriului este de 42.344 de persoane aferente unui teritoriu de 423,79 km². Densitatea populației la nivelul GAL Someș-Nadăș este de 99,92 de persoane/km².**¹ Teritoriul se află în imediata proximitate a centrului de județ Cluj-Napoca, această apropiere influențând diferitele aspecte sociale, economice, de infrastructură a comunelor aferente GAL Someș-Nadăș.

Indicele de Dezvoltare Umană Locală (IDUL) este un instrument cu ajutorul căruia UAT-urile pot fi analizate din punct de vedere al dezvoltării, indicatorul cuprinde date economice, educaționale, sănătate, etc. Astfel, valorile aferente GAL Someș-Nadăș sunt următoarele:

Tabel 1

Comuna	IDUL 2011	Comuna	IDUL 2011
Baci	83.05	Sînpaul	51.33
Florești	104.17	Săvădisla	62.32
Gîrbău	53.85	-	-

Sursa: Lista UAT cu valorile IDUL corespunzătoare, MADR

Dintre cele cinci comune aferente GAL două au valori **IDUL de sub 55 de puncte**, Gîrbău și Sînpaul pot fi considerate zone sărace, zone mai puțin dezvoltate.

Demografia teritoriului este caracterizată de o creștere a populației cauzată de mișcarea naturală, sporul natural aferent anului 2011 este de 131. De menționat faptul că această creștere este cauzată de comunele Baci și Florești, celelalte comune aferente GAL au un spor natural negativ. Natalitatea în teritoriul GAL în anul 2011 este 11,88, iar mortalitatea de 8,79.² Balanța migratorie a teritoriului ne arată că în anul 2014 în comunele aferente GAL Someș-Nadăș și-au stabilit reședința un număr de 599 de persoane, în timp ce 495 de persoane au părăsit teritoriul GAL Someș-Nadăș, rezultând o balanță pozitivă de 104 persoane.³

Gradul de dependență al populației de vârstă inactivă (sub 18 ani, 65 de ani și peste) din teritoriul GAL Someș-Nadăș este de 0,46 de persoane de vârstă inactivă aferente fiecărei persoane de vârstă activă, o valoare ridicată, populația de vârstă inactivă exercitând presiune demografică și economică asupra populației de vârstă activă. Populația de o vârstă înaintată, peste 65 de ani reprezintă 11,28% din populația teritoriului. Populația tânără, de sub 18 ani reprezintă 21,12% din totalul populației, un procentaj însemnat comparativ cu celelalte grupe de vârstă.

Structura populației după etnie în comunele aferente GAL Someș-Nadăș arată în felul următor:

Tabel 2

¹ La calcularea densității am folosit datele despre populația din Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, respectiv datele despre teritoriu aferente anului 2011, pentru ca metodologia de calcul a densității să fie coerentă.

² La calcularea natalității și a mortalității am folosit datele INS din anul 2011, din cauza faptului că datele despre numărul și structura populației au fost cele înregistrate de Recensământul Populației și al Locuințelor 2011.

³ Plecarea, respectiv stabilirea cu reședința cuprind persoanele care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie a anului analizat aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență a populației schimbările menționate.

Comuna	Pop. Totală, din care:	Români	%	Maghiari	%	Romi	%
Baciu	10317.00	6348.00	61.53	2994.00	29.02	659.00	6.39
Florești	22813.00	17154.00	75.19	3276.00	14.36	1116.00	4.89
Gîrbău	2440.00	1190.00	48.77	1082.00	44.34	98.00	4.02
Sînpaul	2382.00	1873.00	78.63	23.00	0.97	366.00	15.37
Săvădisla	4392.00	1950.00	44.40	2268.00	51.64	78.00	1.78
GAL Someș-Nadăș	42344.00	28515.00	67.34	9643.00	22.77	2317.00	5.47

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor 2011

Populația comunelor aferente GAL Someș - Nadăș este una multietnică, unde minoritățile sunt prezente în procente semnificative: 67,34% din populația este reprezentat de etnia română, 22,77 % a populației este de etnie maghiară, și 5,47% din populație de etnie romă. Totodată, există un număr ridicat de persoane despre care nu sunt disponibile informații despre etnie.

Infrastructura educațională aferentă GAL Someș-Nadăș cuprinde 20 grădinițe, 16 școli cu clasele I-IV, 10 școli cu clasele V-VIII. Nu au fost identificate afterschool-uri, chiar dacă numărul elevilor este unul mare. Rețeaua de apă curentă are o lungime totală de 198,3 km, cea de canalizare 111,3 km, iar rețeaua de gaz 118,4 km. Nici una dintre cele trei elemente de infrastructură nu acoperă toate localitățile aferente GAL, este nevoie de extinderea acestora. Infrastructura de sănătate cuprinde 18 dispensare medicale, 9 cabinete stomatologice și 34 de farmacii. Totodată, în unele comune există și servicii medicale la domiciliu, programe derulate de ONG-uri din domeniul sănătății și asistenței sociale împreună cu primăriile comunelor. În comuna Săvădisla există și un sanatoriu TBC, aparținând de Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Leon Daniello Cluj-Napoca, iar în comuna Florești există numeroase centre medicale private, care oferă servicii medicale diverse. Infrastructura serviciilor sociale este mai puțin dezvoltată în teritoriul analizat, s-au identificat 1 cămin pentru bătrâni, respectiv 2 centre de zi pentru grupurile vulnerabile, chiar dacă există o nevoie însemnată în acest domeniu, fiind identificat un total de 306 de persoane cu dizabilități, 322 de persoane care beneficiază de ajutor social, și 877 de persoane care beneficiază de ajutor pentru încălzire.

Pe teritoriul GAL Someș-Nadăș au fost identificate 4 comunități segregate, în Comuna Baciu - sat Suceagu și Mera și în Comuna Sînpaul - sat Sînpaul și Comuna Florești, comunități percepute de populația majoritară ca atare, comunități unde marea majoritate a locuitorilor sunt de etnie romă. O parte din aceste segregate nu dispun de infrastructură rutieră adecvată, de infrastructură de apă/canalizare adecvată, iar calitatea locuințelor este una precară. Comunitățile sunt situate atât în interiorul, cât și la marginea localităților, situarea acestora diferă de la caz la caz.

Conform datelor ANCOM, următoarele localități de pe teritoriul GAL Someș-Nadăș nu dispun de rețele de acces (bucla locală) și/sau rețele de distribuție (backhaul) care asigură viteze de transfer de minim 30 Mbps: Sălișteea Nouă (comuna Baciu); Tăuți (comuna Florești); Gîrbău, Cornești (comuna Gîrbău); Sînpaul, Sumurducu (comuna Sînpaul); Finișel, Lita, Vălișoara (comuna Săvădisla).

Mediu

Teritoriul GAL Someș-Nadăș atinge următoarele situri comunitare Natura 2000:
Făgetul Clujului - Valea Morii - ROSCI0074: comuna Florești
Pădurea de stejar pufos de la Hoia - ROSCI0146: comuna Baciș și comuna Florești
Poienile de la Sard - ROSCI0356: comuna Sînpaul.

Totodată, pe teritoriul GAL Someș-Nadăș există și zone cu valoare naturală ridicată (HNV) pe raza comunelor Baciș, Florești, Gîrbău, Sînpaul și Săvădisla. **Comunele Baciș și Florești au deci pe teritoriul lor atât situri Natura 2000 cât și zone HNV.**

Patrimoniul natural protejat de aceste situri și arii protejate sunt: clasele de habitate pășuni, păduri de foioase, terenuri arabile, mlaștini; plantele pipiriguț, moșișoare, gălbenele, clopoțelul cu frunze de crin, dediței, bulbuci de munte, etc.; diverse tipuri de fluturi, coșai; țestoasă de apă, albăstrel, molii, liliac, melc, etc.

Nu au fost identificate surse majore de poluare a mediului, însă este de menționat faptul că sunt necesare măsuri care să ajute reciclarea, colectarea selectivă a deșeurilor, utilizarea biomasei rămase în urma exploatațiilor agricole etc. De asemenea, proximitatea față de Municipiul Cluj-Napoca face din teritoriul GAL Someș-Nadăș o destinație de petrecere a timpului liber pentru cetățeni, acest turism de weekend este un factor care generează o cantitate importantă de poluare și alte surse care aduc efecte negative asupra mediului (se remarcă o cantitate mare de deșeuri plastice, în special de tip PET).

Economie

Economia teritoriului este una diversă și dezvoltată, cu un număr însemnat de unități economice: conform datelor ORC Cluj în teritoriul GAL Someș-Nadăș există un număr total de 6705 de unități economice, cele mai des întâlnite domenii de activitate fiind secțiunea G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul: 28,68% din unități, secțiunea F - Construcții: 10,08% dintre unități, secțiunea C - Industria prelucrătoare: 10,03% dintre unități, respectiv secțiunea M - Activități profesionale, științifice și tehnice: 9,53% dintre unități. Secțiunea A - Agricultură, silvicultură și pescuit reprezintă domeniul de activitate pentru 3,77% dintre unitățile economice aferente teritoriului. Aceste unități economice furnizează servicii și produse care deservesc comunitățile din teritoriul GAL Someș-Nadăș și nu numai (Spitalul privat Polaris din Suceagu, Comuna Baciș, Piatră pentru construcții din Viștea, Comuna Gîrbău etc.), contribuind la identitatea locală care nu este îndeajuns promovată la nivel local, național și internațional. Chiar dacă există un număr important de întreprinderi economice la nivelul teritoriului GAL Someș-Nadăș, acestea sunt concentrate în comunele cu IDUL mai mare (Baciș, Florești).

Turism

Pe teritoriul GAL Someș-Nadăș există în total 36 de unități de cazare turistică clasificate, și 31 de structuri de alimentație publică clasificate, cu un total de 828 locuri de cazare, respectiv 3436 locuri în structurile de alimentație publică (conform datelor Autorității Naționale pentru Turism). În anul 2014 au sosit în structurile de primire turistică un număr total 18.976 de turiști, care au petrecut la destinație un număr total de 30.188 de înnopțiuni. În ceea ce privește atracțiile turistice, teritoriul GAL Someș-Nadăș dispune de un patrimoniu natural și construit însemnat. Patrimoniul natural cuprinde mai multe rezervații naturale, păduri protejate (Hoia-Baciș), situri și arii protejate de o importanță majoră (siturile Natura 2000); patrimoniul construit cuprinde un total de 53 de biserici, între care și biserici de lemn (Florești, Sînpaul, Baciș), biserici vechi cu o valoare istorică

importantă (biserica din Suceagu, Biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Săliștea Nouă, „Sf. Gheorghe” din Gîrbău), mai multe conace (conacul Banffy din Gîrbău), castele (Castelul Mikes din Săvădisla), situri arheologice (siturile fisilifere din Corușu), muzee (Muzeul Bivolului din Baci). Totodată, reprezintă o atracție turistică și evenimentele organizate în comunele aferente GAL Someș-Nadăș, precum Balul Strugurilor, Zilele Satului, festivaluri corale, festivaluri folclorice, etc.

Aceste atracții necesită însă o promovare comună, respectiv diferitele atracții turistice trebuie interconectate, pentru a putea maximiza numărul de turiști sosiți în teritoriu.

Agricultură

Agricultura, chiar dacă nu este o activitate economică dominantă în comunele aferente GAL Someș-Nadăș, are un rol important în economia locală în special în comunele Sînpaul și Gîrbău.

Tabel 3

Comuna	Nr. Exploatații agricole	Suprafață totală a exploatațiilor agricole - Ha	Persoane care au lucrat în agricultură - exploatații agricole fără personalitate juridică	Persoane care au lucrat în agricultură - exploatații agricole cu personalitate juridică
Baciu	1893	5430.86	2941	36
Florești	806	1526.17	1402	8
Gîrbău	651	4436.96	1131	9
Sînpaul	988	5300.37	1824	26
Săvădisla	1442	5441.69	2354	19
TOTAL	5780	22136.05	9652	98

Sursa: Recensământ Agricol 2011

Pe teritoriul GAL Someș-Nadăș există un total de 5,780 exploatații agricole, care utilizează o suprafață totală de 22136,05 Ha, și utilizează o forță de muncă de 9,652 persoane în exploatațiile fără personalitate juridică, și 98 de persoane în exploatațiile cu personalitate juridică. Numărul mare al persoanelor care lucrează în exploatații agricole fără personalitate juridică face necesare investițiile, programele de dezvoltare a agriculturii, promovarea produselor obținute, pentru a contribui la dezvoltarea acestui sector, pentru diminuarea agriculturii de subzistență. Cifrele indică adevărate oportunități de dezvoltare a sectorului agricol, dat fiind faptul că există o piață de desfacere care prezintă numeroase avantaje pentru valorificarea produselor locale în Cluj-Napoca sau în comunele Florești și Baciu, mai puternic urbanizate.

Principalele culturi, respectiv numărul de animale aferente comunelor teritoriului GAL Someș-Nadăș pot fi vizualizate în următorul tabel:

Tabel 4

Comuna	Cereale pentru boabe (Ha)	Plante industriale (Ha)	Plante de nutreț (Ha)	Alte culturi (Ha)	Plantații pomicole (Ha)	Plantații viticole (Ha)	Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Familii albine
Baciu	649.51	1.54	205.04	38.2	322.04	0.06	1288	3244	125	1290	43158	253	991
Florești	177.87	0	107.08	30.04	14.89	0	280	1931	48	526	25843	94	127
Gîrbău	280.22	1.4	52.85	44.38	3.81	0.22	242	2005	408	732	6246	164	247
Sînpaul	473.33	3.87	71.35	77.26	13.78	0	627	4303	80	1875	44584	185	372
Săvădisla	220.55	0.04	131.07	95.33	1.38	0.18	450	8191	324	811	8084	213	203
GAL Someș-Nadăș	1801.48	6.85	567.39	285.21	355.9	0.46	2887	19674	985	5234	127915	909	1940

Sursa: Recensământul Agricol 2010, Autoritățile Publice Locale

Formele asociative identificate pe teritoriul GAL Someș-Nadăș sunt următoarele:

- Asociații de crescători animale - 13;
- Composesorate silvice și agricole - 9;
- Asociații de producători agricoli - 1.

Activitatea ONG-urilor în comunele aferente teritoriului analizat este una însemnată, fiind identificate un număr de 202 asociații, 28 fundații și 9 composesorate. Deși există o prezență importantă a formelor asociative în ceea ce privește domeniul agricol și al creșterii animalelor, acestea sunt constituite doar în scop reprezentativ și nu lucrativ, necontribuind la creșterea competitivității economice a micilor fermieri și integrarea acestora pe piață. Implicarea acestor ONG-uri atât din teritoriul GAL Someș-Nadăș cât și ONG-urilor care doresc să dezvolte teritoriul chiar dacă nu au sediul în interiorul acestuia este necesară și poate avea un efect semnificativ.

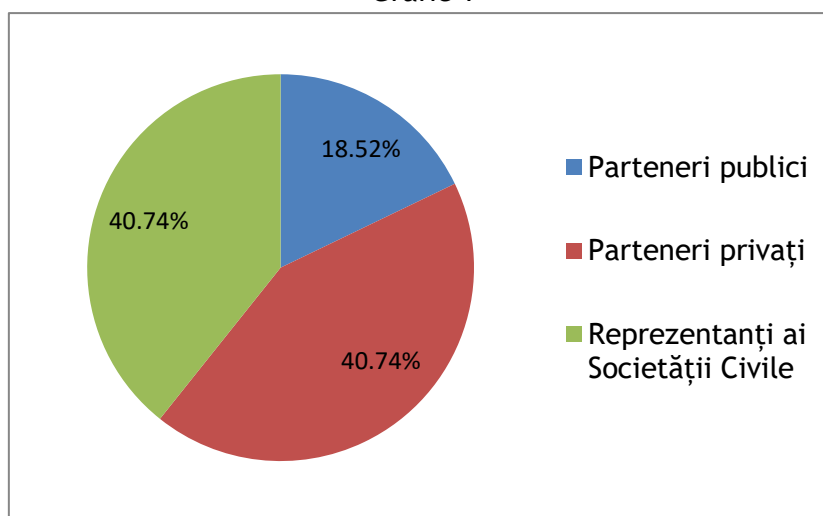
Promovarea unitară a teritoriului GAL Someș-Nadăș este o altă necesitate care a reieșit din analiza datelor: nu au fost identificate documente, planuri de promovare a teritoriului, decât unele proiecte de promovare proprie a comunelor. Promovarea unitară ar avea efecte pozitive pe de o parte pentru economia și turismul local, produsele tradiționale, produsele realizate în teritoriu, pe de altă parte, fiind un GAL constituit recent, promovarea teritoriului ar avea efecte benefice și pentru completarea activităților de animare a teritoriului, populația ar deține mai multe informații despre GAL și teritoriul acestuia.

Capitolul II. Componenta parteneriatului Asociației „GAL Someș-Nadăș”

Asociația ”GAL Someș-Nadăș” reunește în componența sa actori publici, privați și reprezentanți ai societății civile, fiecare având un rol deosebit de important în progresul și dezvoltarea comunitară a teritoriului acoperit.

Din componența parteneriatului fac parte parteneri publici, parteneri privați și parteneri reprezentanți ai societății civile (ONG). Ca și proporție, din cei 27 de membri se reliefează următoarea situație:

Grafic 1

Aceste procente sunt reprezentate de următorii parteneri:

Parteneri publici:

1. Primăria Sînpaul;
2. Primăria Săvădisla;
3. Primăria Florești;
4. Primăria Gîrbău;
5. Primăria Baci.

Parteneri privați:

1. Pop E Vasile Întreprindere familială;
2. Mariana Comaliment SRL;
3. Antile Impex SRL;
4. Xamus Import Export SRL;
5. Vet Aga Pet SRL;
6. Lukacom Invest SRL;
7. Abriso România SRL;
8. Ecologic Media SRL;
9. Docolor Servcom SRL;
10. Cosmin Maier PFA;
11. Bioservice SRL.

Parteneri ONG, reprezentanți ai societății civile:

1. Asociația de Dezvoltare Rurală „Someș-Nadăș” - Dezvoltare rurală;

2. Asociația Civilă pentru Dezvoltare Comunitară și Integrarea Europeană Săvădisla - dezvoltare comunitară;
3. Fundația Misiunea Creștină ANVER - Umanitar-social;
4. Asociația Crescătorilor de Animale Șard - Promovarea și sprijinirea activității de creștere a animalelor;
5. Asociația Pro Dezvoltare Baci - dezvoltare durabilă;
6. Asociația Bioagricultorilor Bioterra - consultanță agricultură ecologică;
7. Asociația Transilvania Golf - sprijinirea și dezvoltarea spiritului sportiv pentru sportul „golf” în Transilvania;
8. Fundația World Vision Cluj - activități de promovare și conservare a tradițiilor și meșteșugurilor locale;
9. Fundația Diakonia - activități umanitare oferite prin asistență medicală, socială și spirituală pentru persoane nevoiașe.
10. Fundația Polaris - activități medicale pentru sănătatea umană;
11. Asociația Culturală „Magyarlona” - promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale.

Importanța parteneriatului care evidențiază o pondere a partenerilor privați de **81,48%**, creionează aspecte care vin să consolideze ideea unor beneficiari capabili să pregătească și să implementeze proiecte care să conducă la dezvoltarea teritoriului GAL și să crească nivelul calității vieții în spiritul LEADER pentru populația teritoriului GAL. De asemenea, este important de menționat că în componența parteneriatului există cuprinși actori care desfășoară activități pe teritoriul GAL Someș-Nadăș, dar care nu au sediul exclusiv în teritoriu. Aceștia au o importanță deosebită în ceea ce privește dezvoltarea teritoriului acoperit de GAL fiind principali actori care sprijină și promovează activitățile sportive sau de petrecere a timpului liber (Transilvania Golf) și activități de promovare a tradițiilor, meșteșugurilor și obiceiurilor locale (World Vision).

Capitolul III. Analiza SWOT a teritoriului GAL Someș-Nadăș

Asociația „GAL Someș-Nadăș” în misiunea ei de a dezvolta omogen teritoriul pe care îl reprezintă, dezvoltă în spiritul abordării LEADER direcții de intervenție pentru acoperirea nevoilor identificate în teritoriu. O radiografie a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și riscurilor/amenințărilor, facilitează crearea unei viziuni mai clare asupra teritoriului.

TERITORIU ȘI POPULAȚIE

Puncte tari	Puncte Slabe
• Apropiere de municipiul Cluj-Napoca • Accesibilitate pe mai multe artere rutiere; • Prezența Autostrăzii Transilvania; • Spor natural pozitiv; • Balanță migratorie pozitivă; • Număr mare de copii în comunele urbanizate; • Structura etnică a populației este una multiculturală; • Minoritățile sunt prezente într-un procentaj însemnat pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; • Starea bună a rețelei de apă și canalizare existente; • Teritoriu bogat în surse de apă; • Prezența însemnată a populației tinere până în 40 de ani în comunele dezvoltate (Florești și Baci).	• 2 comune din totalul de 5 au valori IDUL de 55 de puncte sau mai puțin, fiind mai puțin dezvoltate, cuprind zone mai sărace; • Populația de vârstă inactivă este mare comparativ cu populația de vârstă activă; • Drumurile comunale și vicinale necesită reparații; • Programul de lucru și naveta dintre Cluj-Napoca și comunele învecinate a părinților; • Rețeaua de apă curentă și canalizare nu deservește toată populația; • Existența unor comunități de romi în situație de marginalizare/segregare; • Migrația populației din rural în urban sau comunele dezvoltate aparținătoare teritoriului GAL Someș-Nadăș. • Populație vârstnică în teritoriul comunelor mici.
Oportunități	Amenințări
• Teritoriu omogen, cu un relief diversificat; • Apropierea față de centrul de județ Cluj-Napoca; • Zonă prielnică pentru turism și agricultură; • Apropierea de zonele industriale; • Includerea în zona metropolitană a Mun. Cluj-Napoca (excepție făcând Comuna Săvădisla); • Proximitate față de un centru universitar cu oportunități educaționale însemnate.	• Populația cu un grad mare de îmbătrânire; • Migrația populației active spre centrele urbane naționale (Cluj-Napoca) și internaționale; • Accentuarea discrepanțelor teritoriale între mediul urban și rural în ceea ce privește nivelul de trai, calitatea vieții; • Creșterea gradului de marginalizare a populației de etnie romă; • Accentuarea gradului de îmbătrânire a populației în comunele mici.

INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ

Puncte tari	Puncte Slabe
• Infrastructură educațională și de sănătate adecvată; • Existența serviciilor medicale la domiciliu, oferite de ONG-uri în colaborare cu primăriile locale pentru zone restânse; • Existența unor centre medicale private, cu oferte de servicii diversificate; • Infrastructura broadband acoperă o parte din comune; • Existența centrului medical privat Polaris din localitatea Suceagu cu o paletă de servicii medicale de înaltă calitate;	• O parte a infrastructurii educaționale necesită renovare/reparare; • Oferta de servicii de sănătate disponibilă necesită extindere pentru a acoperi toate localitățile din comune; • Infrastructura de servicii sociale este subdezvoltată și nu deservește decât o mică parte a populației (ex. centre multifuncționale); • Numărul mic de localități în care serviciile medicale la domiciliu sunt disponibile; • Numărul mare al persoanelor asistate social; • O parte din localitățile aferente GAL nu dispun de infrastructură broadband; • Lipsa infrastructurii și a serviciilor de tip afterschool;
Oportunități	Amenințări
• Stabilirea unor relații internaționale cu potențial de valorificare în domeniul educației, culturii, tradițiilor, etc.; • Serviciile diversificate oferite de centrul medical Polaris care stimulează turismul și creșterea economică; • Programele de la nivel național și european pentru dezvoltarea resurselor umane din mediul rural; • Existența ONG-urilor care se ocupă cu incluziunea socială a persoanelor pe piața muncii;	• Creșterea discrepanțelor teritoriale între mediul urban și rural în ceea ce privește nivelul de trai, calitatea vieții; • Accentuarea problemelor sociale privind abandonul școlar, vulnerabilitatea persoanelor în vârstă și segregarea comunităților de romi;

ECONOMIE ȘI TURISM

Puncte tari	Puncte Slabe
• Existența de structuri de cazare turistică; • Existența unor atracții turistice naturale, rezervații naturale, situri arheologice, conace, castele, muzee; • Un număr important de biserici și obiective religioase vechi (53 de biserici)	• Numărul mare de persoane care lucrează în exploatații agricole fără personalitate juridică; • Populația implicată în agricultură de subzistență ce favorizează necompetitivitatea economică; • Capacitate de primire turistică redusă față de potențialul turistic existent;

identificate), care pot fi valorificate turistic; • Cultură tradițională locală adecvată pentru activități turistice, cu elemente gastronomice, obiceiuri, produse tradiționale; • Evenimente prin care sunt păstrate și prezentate obiceiuri și datini; • Existența Muzeului Bivolului din Comuna Baci; • Existența unor forme asociative, preponderent în domeniul agricol • Sectorul ONG este unul dezvoltat • Existența aeroportului internațional Avram Iancu în proximitatea teritoriului acoperit de GAL; • Potențial în dezvoltarea turismului de agrement și cultural; • Existența turismului sportiv, reprezentat de terenurile de golf din Comuna Sînpaul; • Existența spitalului medical privat care dispune de servicii de înaltă calitate - Spitalul Polaris din localitatea Suceagu; • Existența Pădurii Hoia din Baci care este promovată pentru fenomenele paranormale care se petrec aici; • Existența mai multor IMM-uri care extrag și procesează piatră pentru construcții; • Existența identității/brandului a procesatorilor de piatră de Viștea din localitatea Viștea din Gîrbău.	• Număr mic de turiști sosiți; • Numărul mic înnoptări turistice; • Număr mic de asociații sau cooperative care să contribuie la dezvoltarea economică a micilor producători/procesatori; • Inexistența lanțurilor scurte care să consolideze relația dintre producători și consumatori; • Lipsa unor centre de sacrificare a animalelor care să ofere servicii specializate pentru fermieri; • Existența IMM-urilor care sunt slab evidențiate datorită capacității lor de producție; • Potential meșteșugăresc important, nevalorificat; • Existența asociațiilor create în scop reprezentativ, nu lucrativ, de valorificare a produselor locale provenite de la micii producători din teritoriul GAL.
Oportunități	Amenințări
• Cultură tradițională locală care poate fi exploatat în domeniul turistic; • Promovarea produselor locale tradiționale; • Dezvoltarea brand-urilor locale; • Construirea și amenajarea unor baze turistice și de agrement conform standardelor aflate în vigoare; • Înfățișări culturale, educaționale și economice;	• Numărul scăzut al investițiilor în mediul rural; • Necompetitivitatea IMM-urilor și descurajarea acestora prin introducerea de noi taxe; • Legislație impredictibilă care poate descuraja sectorul de afaceri din teritoriul GAL; • Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor tradiționale; • Accesul redus pe piață al produselor meșteșugărești.

• Orientarea populației din urban spre rural în ceea ce privește activitățile de petrecere a timpului liber; • Posibilitatea dezvoltării unor trasee cicloturistice de conectare a comunelor de pe teritoriul GAL „Someș-Nadăș”; • Programe Operaționale pentru sprijinirea activităților economice și creșterea competitivității în mediul rural.	
--	--

AGRICULTURĂ

Puncte tari	Puncte Slabe
• Suprafața agricolă diversificată; • Efective de animale însemnate în categoriile bovine, ovine, păsări, porcine și familii de albine; • Existența crescătorilor de bivoli; • Existența actorilor care promovează agricultura ecologică în teritoriu; • Existența culturilor diversificate în rândul fermierilor din teritoriu; • Comercializarea produselor locale în teritoriu în mod tradițional; • Dorința proprietarilor de agropensiune de a promova și desface produse agricole din teritoriul GAL „Someș-Nadăș”; • Existența unor piețe puternic urbanizate în comunele Baciș și Florești; • Sectorul pomicol important pentru teritoriu din punct de vedere economic; • Numărul mare de firme raportat la suprafață și populație.	• Număr mic de asociații sau cooperative care să contribuie la dezvoltarea economică a micilor producători/procesatori; • Inexistența lanțurilor scurte care să consolideze relația dintre producătorii locali și consumatorii direcți; • Populația implicată în agricultură de subzistență care scade competitivitatea pe piață a produselor locale; • Fragmentarea excesivă a terenurilor; • Lipsa unei identități locale care să favorizeze desfacerea produselor agricole și creșterea atracției turistice; • Comercializarea laptelui către holding-uri care efectuează procesarea și stabilesc prețul; • Nefiscalizarea și neautorizarea micilor producători, care fac imposibilă deschiderea spre lanțurile de magazine sau agropensiuni; • Capacitate mică de producție a fermierilor la nivel individual; • Numărul mare de persoane care lucrează în exploatații agricole fără personalitate juridică; • Lipsa unor oferte integrate de servicii turistice care să pună în valoare patrimoniul natural, cultural, material, imaterial etc.
Oportunități	Amenințări

• Potențial agricol și apicol crescut în zonă; • Promovarea produselor locale tradiționale provenite din sectorul agricol; • Orientarea populației din urban spre consumul de produse tradiționale; • Programe naționale de sprijin a micilor producători pentru cooperare și creare de lanțuri scurte; • Programe Operaționale pentru sprijinirea activităților economice și creșterea competitivității în mediul rural; • Valorificarea produselor locale ale micilor producători în Cluj-Napoca; • Dezvoltarea brandurilor și crearea unei identități locale; • Existența piețelor locale din Municipiul Cluj-Napoca.	• Existența unui grad ridicat de reticență în mediul rural în legătură cu spiritual asociativ; • Absența unei campanii de promovare a produselor tradiționale la nivel de regiune; • Îmbătrânirea populației și migrarea tinerilor din mediul rural; • Neatractivitatea sectorului agricol pentru tineri.
---	--

MEDIU

Puncte tari	Puncte Slabe
• Existența a mai multor situri Natura 2000; • Suprafețe largi de păduri și pajiști naturale; • Floră și faună bogată; • Existența lacurilor de pe lângă cursul râului Someșul Mic; • Areal important pentru vânătoare; • Existența Pădurii Hoia din Baciuc care este promovată pentru frumusețile ei; • Zone HNV prezente în teritoriul GAL Someș-Nadăș.	• Cultură a reciclării slab dezvoltată; • Inexistența unei gropi de gunoier și a unor centre de reciclare în teritoriu; • Existența materialului lemnos rezultat în urma exploatării pădurilor și a pajiștilor necurățate; • Numărul mare de turiști de weekend care aduc efecte negative asupra mediului (resturi menajere, PET-uri etc.).
Oportunități	Amenințări
• Proiecte care vizează conservarea biodiversității; • Oportunități de valorificare durabilă a resurselor locale, precum păduri, izvoare, iazuri, etc.; • Proiecte ale Consiliului Județean Cluj care vizează colectarea selectivă.	• Comune puternic urbanizate care tind să se extindă diminuând zona verde a teritoriului „Someș-Nadăș”; • Schimbările climatice.

Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Teritoriul GAL Someș-Nadăș prezintă importante resurse care merită să fie valorificate, sectoare care necesită a fi dezvoltate, dar și alte aspecte legate de mediu, sector de afaceri, minorități și grupuri dezavantajate, agricultură etc., așa cum reliefează analiza teritoriului. Direcțiile de dezvoltare ale teritoriului în perioada 2016-2022 se vor materializa cu scopul de a acoperi nevoile evidențiate de populație în timpul ședintelor de animare efectuate în perioada de pregătire a strategiei GAL, dar și de datele pe care atât analiza de diagnostic a teritoriului, cât și analiza SWOT le evidențiază ca nevoi specifice ale teritoriului și populației GAL Someș-Nadăș. Obiectivele formulate își propun să vină să sprijine proiecte care să acopere următoarele categorii de nevoi care au fost reliefate ca fiind specifice teritoriului GAL Someș-Nadăș:

1. Investiții de infrastructură care să permită creșterea calității vieții în teritoriu. Aici putem menționa nevoile sociale în ceea ce privește infrastructura socială, nevoia de incluziune socială prin programe de incluziune socială, educație, sănătate, formare profesională etc., iar proiectele de investiții vin ca rezultate care vor contribui la îmbunătățirea situației persoanelor din teritoriu (prin crearea de locuri de muncă și nu numai), mai ales pentru cele care provin din grupuri dezavantajate și minorități (romi, maghiari, sași etc.). De asemenea, investițiile în infrastructura turistică și culturală vin să contribuie esențial la creșterea atractivității zonei și la consolidarea identității locale.

2. Sprijinirea dezvoltării activităților agricole și non-agricole pentru creșterea competitivității economice a micilor întreprinzători din mediul rural. Conform analizei SWOT și a analizei de diagnostic a teritoriului GAL Someș-Nadăș există un număr relativ mare de fermieri/persoane care se ocupă cu agricultură care nu au personalitate juridică. De asemenea, se observă un grad mare de parcelare a terenurilor, numărul mare de ferme de semisubzistență, și lipsa piețelor de desfacere pentru produsele locale din teritoriul GAL, fapt care subliniază o subdezvoltare și o necompetitivitate a activității agricole. De asemenea, sectorul non-agricol are nevoie de stimulente pentru a-și mări capacitatea și pentru a crea locuri de muncă pentru populația din teritoriu, creând condiții adecvate pentru creșterea atractivității mediului rural.

3. Promovarea și protejarea resurselor de care dispune teritoriul GAL Someș-Nadăș. Proximitatea față de Cluj-Napoca, existența produselor locale și a patrimoniului cultural și natural din teritoriu, evidențiază un potențial potrivit pentru desfășurarea de activități de petrecere a timpului liber. Sprijinul pentru promovarea, protejarea și stimularea acestui patrimoniu va crește atractivitatea zonei care va permite dezvoltarea uniformă a tuturor activităților din teritoriu GAL Someș-Nadăș.

Misiunea Asociației „GAL Someș-Nadăș”

Sprijinirea dezvoltării locale omogene a teritoriului acoperit de Asociația GAL Someș-Nadăș în vederea creșterii calității vieții populației, promovarea și protejarea mediului.

Obiectivul General al Asociației „GAL Someș-Nadăș”

Dezvoltare locală bazată pe stimularea, diversificarea, protejarea și promovarea sectoarelor Economic, Social și de Mediu din teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș.

Obiective specifice ale Asociației „GAL Someș-Nadăș”

- 01.** Creșterea competitivității microîntreprinderilor agricole și non-agricole și dezvoltarea spiritului asociativ în teritoriul GAL Someș-Nadăș;
02. Creșterea calității vieții populației în teritoriul GAL Someș-Nadăș prin investiții în infrastructura socială, turistică și prin sprijinirea dezvoltării serviciilor cu caracter incluziv;
03. Protejarea patrimoniului natural, material și imaterial și promovarea identității locale din teritoriul GAL Someș-Nadăș.

Corelarea obiectivelor specifice locale care au fost formulate pentru dezvoltarea teritoriului GAL Someș-Nadăș se pot încadra în Tabelul 5, care este în conformitate cu obiectivele și prioritățile cuprinse în **Reg. UE nr. 1305/2013, articolul 4, respectiv articolul 5.**

Tabel 5. Obiective, priorități, domenii de intervenție, măsuri și indicatori

Obiective	Priorități	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat	Obiective transversale la care contribuie
Obiectiv de dezvoltare rurală 3: (iii) (P1, P6) Obiective transversale: Inovare, mediu și climă	P6	6A)	M5/6A. Investiții în active fizice non-agricole	Număr de locuri de muncă create (4); Numărul de entități economice sprijinite (4 exploatații); Numărul de servicii și de produse nou create (un produs/serviciu).	Mediu și climă, Inovare
		6B)	M1/6B. Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș	Populația netă care beneficiază de servicii sociale integrate (2.500 de persoane); Număr de locuri de muncă nou create (3); Capacitatea de furnizare a serviciilor sociale (numărul de persoane care pot fi primite simultan)(15 persoane).	Mediu și climă, Inovare
			M8/6B. Turism cultural și de agrement	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (15.000 locuitori); Număr de locuri de muncă create (2); Număr de UAT în cadrul căreia se fac investițiile (3 UAT);	Mediu și climă, Inovare
			M2/6B. Incluziune socială și combaterea sărăciei în	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (10.000 persoane); Locuri de muncă create (un loc de muncă); Numărul de comunități segregate cărora se adresează proiectul (4 comunități segregate); Categoriile de beneficiari indirecti cu	Mediu și climă, Inovare

			teritoriul GAL Someș-Nadăș	axare pe minorități (în special minoritatea romă)(două categorii); Numărul de programe/ activități cu rol integrator-incluziv pe care proiectul și le propune (două activități cu rol integrator)	
			M3/6B. Dezvoltare durabilă și protecția mediului	Populația netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite (10.000 de persoane); Nr. de locuri de muncă asumate/create (1 loc de muncă); Numărul de parteneriate create (un parteneriat creat);	Mediu și climă, Inovare
			M7/6B. Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (3 producători înregistrați și 3 IMM de pe teritoriul GAL); Structurile locale care beneficiază de serviciile acestei măsuri (2 structuri locale care beneficiază direct/indirect); Numărul de evenimente organizate (2); Numărul de mărci reprezentative promovate (5 mărci); Numărul aparițiilor în presa on-line și off-line a mărcilor promovate (4 apariții).	Mediu și climă, Inovare
Obiectiv de dezvoltare rurală 1 (i) Obiective transversale: Inovare, mediu și climă	P2	2A)	M6/2A. Investiții în active fizice agricole	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți (5 exploatații); Nr. de locuri de muncă create (4).	Mediu și climă, Inovare
	P3	3A)	M4/3A. Asociativitate și cooperare în teritoriul GAL Someș-Nadăș	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații și de producători(30 de exploatații); Numărul de locuri de muncă create (2).	Mediu și climă, Inovare

Având în vedere nevoile teritoriului acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș”, formularea obiectivelor și priorităților locale încadrate apoi în obiectivele și prioritățile de la nivel european vin să rezolve probleme specifice evidențiate în analiza SWOT și analiza de diagnostic a teritoriului. Măsurile de intervenție prin care se vor finanța proiectele care vor duce la îndeplinirea obiectivelor SDL au fost creionate în spiritul atingerii obiectivelor și priorităților LEADER de la nivel european.

Capitolul V. Prezentarea măsurilor

Denumirea măsurii	Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș
Codul măsurii	Măsura M1/ 6B
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Sprijinul oferit prin această măsură vizează asigurarea cadrului prielnic pentru dezvoltarea de servicii sociale și/sau educaționale în concordanță cu nevoile identificate în analiza teritoriului. Finalitatea măsurii se va concretiza în dezvoltarea și/sau modernizarea infrastructurii sociale și educaționale, care să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele funcții: - Integrare și reintegrare socială; - Educație și formare profesională; - Recuperare și reabilitare funcțională; - Supravegherea și menținerea sănătății; - Alte servicii suport (servicii de igienă personală, servicii de masă); - Servicii din cele enumerate mai sus prestate la domiciliul beneficiarului. Măsura va contribui la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor prin asigurarea și accesibilizarea serviciilor medicale, educaționale și de asistență socială. Realizarea obiectivelor măsurii contribuie la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale. Sprijinul acordat prin măsură nu vizează investiții în infrastructura de tip rezidențial. Investiția va viza obiective precum (enumerare cu caracter orientativ) construcție și dotare pentru: - Centre de zi; - Centre de tip <i>After-school</i>; - Centre multifuncționale.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	În ceea ce privește nevoile identificate în teritoriul GAL Someș-Nadăș, din analiza SWOT putem să observăm existența unei infrastructuri slab dezvoltate, cu centre medicale publice și private care nu acoperă în totalitate nevoile din teritoriu. De asemenea, urbanizarea comunelor Baci, Florești, dar și proximitatea de Cluj-Napoca generează o populație migraționistă dinspre rural spre urban, naveta zilnică dintre locuința stabilă din rural și locul de muncă din zona urbană împiedică mulți părinți să se ocupe de copiii lor. Alt aspect care este caracteristic zonei rurale în general și care se pliază pe realitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș este legat de îmbătrânirea populației, fapt care favorizează excluziunea socială a bătrânilor. De asemenea, aici se poate menționa și

	nevoia de asistență medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice din diferite sate ale comunelor din teritoriu. Existența populațiilor însemnate de rromi din anumite comune ale GAL „Someș-Nadăș” precum și existența unor comunități segregate, marginalizate marchează o nevoie de a interveni și sprijini prin diferite investiții care să contribuie la acoperirea unor nevoi de asistență socială (o masă caldă, programe afterschool, interacțiune socială etc.).
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6)
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	O2. Creșterea calității vieții populației în teritoriul GAL Someș-Nadăș prin investiții în infrastructura socială, turistică și prin sprijinirea dezvoltarea serviciilor cu caracter incluziv
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013	b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura contribuie la inovare , sprijinul acordat prin această măsură va contribui la dezvoltarea serviciilor de bază pentru populația din mediul rural, contribuind esențial la creșterea calității vieții din mediul rural. Măsura contribuie la mediu și climă , sprijinindu-se proiecte de infrastructură care să aibă un impact cât mai redus asupra mediului.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Din prisma criteriilor de selecție, măsura este complementară cu: M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș;
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Măsura va contribui la potențarea legăturilor dintre infrastructură, dezvoltare locală și servicii de bază pentru populația din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș;

	M3/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului; M5/6A Investiții în active fizice non-agricole; M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agrement.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Înființarea și/sau modernizarea centrelor comunitare multifuncționale de asistență medicală comunitară și socială reprezintă o abordare integrată privind accesibilizarea serviciilor de bază pentru populația din satele izolate și greu accesibile, precum și a minorităților române și a altor grupuri vulnerabile definite conform Legii Asistenței Sociale 292/2011, art. 6 lit. p). Pe lângă aspectele proximității și corelării cu nevoile locale, măsura contribuie cu următoarele elemente: - Promovarea educației sanitare; - Dezvoltarea competențelor sociale și civice; - Creșterea coeziunii la nivelul comunității; - Asigurarea cadrului pentru un climat de dialog inter-generațional.	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
• Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011; • Legea 219 din 23 iulie 2015 privind economia socială; • OG 26/2000 cu privire la Asociații și Fundații; • Regulamentul U.E. 1303/2013.	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	Autorități publice locale și asociațiile acestora; ONG-uri înființate conform OG 26/2000; Intreprinderi sociale (altele decât cele înființate pe OG 26/2000); Institute de cult;
4.2. Beneficiarii indirecți	- Populația locală; - Grupuri vulnerabile (așa cum sunt definite în Memorandumul comun în domeniul incluziunii sociale MMFPS, 2005, secțiunea 2.6); - Grupuri dezavantajate (așa cum sunt definite în legea nr. 129/1998, art.2, alin.1, pct.c); - Grupuri de risc (așa cum sunt definite în HG nr. 829/2002, anexă, secțiunea I, cap. II, Principiile PNAinc, criterii pentru stabilirea corectă a principiilor, pct. 8); - Persoane și familii aflate în dificultate sau risc (așa cum sunt definite în OUG nr. 68/2003, art. 1, alin. 1, art. 23 și 25); - Grupuri vulnerabile conform definiției date de POSDRU 2007-2013 Axa prioritară 6 - Promovarea incluziunii sociale.
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	

• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant; • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45 (4) și art.63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile
6.1 Tipuri de acțiuni eligibile
Înființarea, modernizarea, dotarea centrelor comunitare de asistență educațională, medicală, socială etc.; Înregistrarea și acreditarea centrului/spațiului astfel încât să se asigure funcționarea în condiții legale.
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile
- Prestarea de servicii agricole; - Achiziția echipamentelor/utilajelor second-hand; - Achiziție de mijloace de transport sau utilaje pentru uz personal; - Alte activități care contravin normelor în vigoare privind dubla finanțare; - Alte activități decât cele considerate a fi eligibile.
7. Condiții de eligibilitate
Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată; Solicitantul se angajează să asigure întreținerea / mentenanța investiției, respectiv sustenabilitatea investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată; Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut în măsură; Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER al GAL Someș-Nadăș și să deservească mai multe UAT-uri din teritoriu; Solicitantul să asigure sustenabilitatea infrastructurii create prin proiect; Alinierea cu caracteristicile arhitecturale locale și cu structura urbanistică și de peisaj.
8. Criterii de selecție
- Proiecte care prevăd întreținerea și asigurarea funcționării centrului comunitar multifuncțional în parteneriat (cu alte comune/ONG-uri); - Proiecte care prevăd utilizarea energiei la regenerabile în etapa de dotare a clădirilor; - Crearea de noi locuri de muncă; - Dezvoltarea de servicii integrate (integrare / reintegrare socială, recuperare / reabilitare funcțională, supravegherea și menținerea sănătății, servicii suport) - Numărul de UAT-uri deservite - Proiecte care își asumă implementarea proiectelor sprijinite prin Programul Operațional Capital Uman; - Proiecte care își asumă sustenabilitatea infrastructurii cel puțin 3 ani; - Solicitantul să fi fost beneficiar direct sau indirect pe Măsura M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș.
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Intensitatea sprijinului va fi de: - 100% pentru investiții negeneratoare de venit; - 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică; - Până la 90% pentru investiții generatoare de venit.

Valoarea maximă eligibilă acordată/proiect este de minim 5000 și maxim 150.000 euro .

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii sociale (2500 de persoane);

Număr de locuri de muncă nou create (3);
--

Număr de persoane care pot fi primite în unitățile create (15 persoane);
--

Denumirea măsurii	Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș
Codul măsurii	Măsura M2/ 6B
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1. Descrierea generală a măsurii Riscul de excluziune socială a persoanelor provenite din grupurile dezavantajate, minoritare, de romi, reprezintă o problemă stringentă la nivel național. Această măsură respectă conformitatea cu prioritățile identificate în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 și cu nevoile cărora acest program dorește să le răspundă: • Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială, prin facilitarea accesului comunităților dezavantajate la structuri de integrare socio-economică (atât în ceea ce privește dezvoltarea profesională prin învățământul vocațional pentru adulți, cât și educația școlară a copiilor); • Infrastructura de bază și servicii în zonele rurale, prin oferirea unor servicii sociale către grupurile dezavantajate din teritoriul GAL Someș-Nadăș; • Îmbunătățirea colaborării între actorii din mediul rural, prin încurajarea integrării în comunitate a grupurilor în pericol de excluziune socială, utilizând abordare bidirecțională de integrare. Așadar, sprijinirea dezvoltării pachetelor de servicii sociale permit ca acestea să producă rezultate în conformitate cu Art. 2, alin. 4 din Legea Asistenței Sociale nr. 292/2011 și să asigure dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective prin asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială prezentate în contextul Legii Asistenței Sociale 292/2011 la Art. 2, lit. 3.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș prezintă o populație diversă și multiculturală. Fundamentarea unei astfel de măsuri în ceea ce privește integrarea socială și combaterea sărăciei este reliefată de mai multe aspecte: - Un prim aspect este concentrația mare de populație de etnie romă din teritoriul GAL Someș-Nadăș, o medie de 5,47% din populație, cele mai mari aglomerații sunt în Sânpaul - 15,37%, Baci - 6,39%, Florești și Gârbău cu 4,89% și 4,02%, Săvădisla - 1,78% (2317 romi). - Alt aspect este legat de populația vârstnică prezentă în teritoriu care prezintă probleme de ordin social în ceea ce privește incluziunea în comunitate; - Alt aspect ce fundamentează nevoia unei astfel de intervenții este legată de IDUL mai mic de 55 de puncte a 2 comune din 5, care indică faptul că sunt comune sărace. Asigurarea serviciilor sociale care să prevină și să combată excluziunea socială, fenomen care se transpune în marginalizare și sărăcie este vitală pentru populația din

	teritoriul GAL Someș-Nadăș, acest lucru este subliniat și de prezența comunităților segregate de pe teritoriul GAL.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	iii) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	O2. Creșterea calității vieții populației în teritoriul GAL Someș-Nadăș prin investiții în infrastructura socială, turistică și prin sprijinirea dezvoltarea serviciilor cu caracter incluziv.
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 20 din Reg. 1305/2013
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
1.7. Contribuția la obiectivele specifice transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura poate să contribuie la toate obiectivele specifice transversale ale Reg. (UE) 1305/2013, respectiv la climă și mediu și inovare , prin această măsură sprijinindu-se idei de proiecte inovative care promovează valori care să protejeze și să ocrotească mediul și să se încurajeze conservarea și protecția mediului înconjurător.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Măsura este complementară din criteriilor de selecție cu măsura: M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș.
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Din prisma contribuției la aceeași prioritate, măsura este sinergică cu: M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M3/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului; M5/6A Investiții în active fixe non-agricole; M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agreement.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
- Dezvoltarea resursei umane, inclusiv a persoanelor implicate în scrierea și implementarea proiectelor eligibile implementate prin Măsura M2/ 6B; - Diversificarea serviciilor care să contribuie la reducerea discrepanțelor dintre rural și urban, dar și servicii de incluziune socială a persoanelor care provin din grupuri ce reprezintă minorități etnice, comunități segregate, grupuri dezavantajate etc., vor contribui esențial la bunăstarea și creșterea calității vieții în teritoriul acoperit de GAL „Someș-Nadăș”;	

- Îmbunătățirea serviciilor sociale deja existente și care deserveșc prin activitatea lor o populație mai restrânsă până la momentul actual, dar care se vor extinde și își vor eficientiza procesul de funcționare, reprezintă o valoare adăugată importantă pentru populația deservită. Angrenarea acestor actori și creșterea capacității prin proiecte inovative și incluzive, contribuie la acoperirea nevoilor populației; - Sprijinul la dezvoltarea unui teritoriu cu o identitate locală mai puternică și vizibilă: prin favorizarea incluziunii sociale, grupurile cultural-etnice care alcătuiesc teritoriul vor interacționa și colabora (astfel lucrând pe lucrurile pe care le au în comun), întărindu-se ideea de o singură comunitate și de identitate locală.	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr 2000/43/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică; - Directiva Consiliului Uniunii Europene nr 2000/78/CE privind crearea unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă; - Legea Asistenței Sociale 292/2011; - Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale; - Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi.	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	Administrațiile publice locale și asociațiile acestora; Asociații de Dezvoltare Intercomunitară; Organizații non-guvernamentale constituite în baza O.G. 26/2000; Institute de cult.
4.2. Beneficiarii indirecți	Populația de pe teritoriul Asociației „GAL Someș-Nadăș” Comunitățile segregate de romi din teritoriul Asociației GAL Someș-Nadăș; Populația vârstnică; Copiii care provin din medii dezavantajate (familii monoparentale, familii cu Venit Minim Garantat etc.).
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant. - Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45 (4) și art.63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1 Tipuri de acțiuni eligibile	
- Acțiuni de dezvoltare/dotare/îmbunătățire a centrelor deja existente care asigură o infrastructură socială minimală pentru desfășurarea de activități sociale cu rol incluziv și furnizare de servicii sociale ca: educație, centru de tip „respiro”, integrare, centru de zi, cantină socială, fermă socială, centru de consiliere, unitate de învățământ de tipul „a doua șansă”, centru de formare profesională continuă, „o masă caldă” etc.	

- Activități de desfășurate cu caracter *inclusiv* care se referă la posibilitatea de a derula în cadrul serviciilor activități integrate de **combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială**.
 - Activități legate sau integrate, în cazul în care cuprinde cel puțin 2 dintre următoarele componente:
 - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie/învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate (ex. costuri de transport și masă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenție, măsuri de acompaniere, adaptate nevoilor și specificului comunității etc.);
 - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare;
 - Dezvoltarea de servicii sociale pentru copiii, tinerii, adulții/ părinții etc. (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) desfășurate în cadrul centrelor multifuncționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială;
 - Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție;
 - Dezvoltarea și promovarea diferitelor forme de cooperare între angajatori, patronate, organizații sindicale, ONG-uri (asociații și fundații) și alți actori relevanți pe piața muncii în vederea identificării și promovării oportunităților de ocupare pentru grupurile vulnerabile;
- Sprijinirea dezvoltării de servicii sociale în cadrul centrelor comunitare multifuncționale. O atenție importantă va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar pachete standard pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială:
- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv ucenicie);
 - formare profesională, grupuri de lucru educative, pentru persoanele supuse riscului de excluziune socială;
 - campanii de conștientizare publică sau acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă și voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș.

6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile

- Achiziționarea utilajelor/echipamentelor second-hand;
- Proiectele generatoare de venituri cu excepția celor de utilitate publică;
- Acțiuni efectuate în afara teritoriului GAL Someș-Nadăș;
- Acțiuni care să depășească perioada de implementare a SDL a GAL Someș-Nadăș;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; - Solicitantul trebuie să dovedească experiența în ceea ce privește activitatea de integrare și incluziune a minorităților și a grupurilor dezavantajate; - Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL; - Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; - Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice (modul cum va fi finanțată în perioada de execuție a proiectului); - Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate; - Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri); - Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată; - Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat; - Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și a contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat. - Proiectul nu presupune infrastructuri de tip rezidențial; - Dovada de sustenabilitate a proiectului după implementare;
8. Criterii de selecție
- Proiecte care propun acoperirea mai multor comunități (segregate, izolate etc.); - Proiecte care propun mai multe activități incluzive și de integrare a minorităților; - Proiectul presupune crearea de servicii inexistente pe teritoriul GAL care să faciliteze integrarea și incluziunea; - Proiectul presupune dezvoltarea unor servicii deja existente de integrare și incluziune; - - Presupune campanii de informare/conștientizare publică în ceea ce privește tema incluziunii și integrării sociale a grupurilor dezavantajate și a minorităților (inclusiv minoritatea romă); - Proiectul își propune să dezvolte acțiuni integrate ca cele prezentate la secțiunea 6.1; - Proiectul vizează acțiuni care protejează mediul și contribuie la combaterea schimbărilor climatice. - Solicitantul să fi fost beneficiar direct sau indirect pe Măsura M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș.
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Pentru proiectele prevăzute de această măsură, cuantumul sprijinului va fi de minim 5.000 euro - maxim 50.000 de euro/proiect. Intensitatea sprijinului va fi după cum urmează: - Pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%; - Pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: până la 100%;

- Pentru operațiuni generatoare de venit fără utilitate publică: până la 90%.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (10000 persoane);
Numărul locurilor de muncă create (1);
Numărul de comunități segregate cărora se adresează proiectul (4 comunități);
Categoriile de beneficiari indirecți cu focus pe minorități (în special minoritatea romă)(două categorii);
Numărul de programe/activități cu rol integrator-incluziv pe care proiectul și le propune (două activități cu rol integrator).

Denumirea măsurii	Dezvoltare durabilă și protecția mediului pentru comunitatea din teritoriul GAL „Someș-Nadăș”
Codul măsurii	Măsura M3/ 6B
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☒ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Pe fondul creșterii populației în zonele metropolitane asistăm la o creștere a consumului de energie și de resurse naturale care afectează în mod cert mediul înconjurător. Orientarea spre surse de energie auxiliare, regenerabile, dar și colectarea selectivă și reciclarea produselor rezultate în urma activităților populației devine mai mult decât evidentă și necesară. Sprijinirea organizațiilor publice și private care să vină cu soluții pentru reducerea problemelor de mediu și soluții pentru a crea un cadru de dezvoltare durabilă potrivit și prietenos mediului înconjurător, contribuie la acțiunile și principiile Uniunii Europene de ecologizare și la protejarea naturii și a sănătății și calității vieții. Așa cum se resimte și se observă la nivel național, cultura reciclării nu este foarte bine sădită în conștiința populației rurale din România. Fie că discutăm despre deșeurile electronice, menajere sau industriale, conform studiilor suntem printre ultimii la nivel european. Această neatractivitate a colectării selective și reciclării este evidentă mai ales în mediul rural, oamenii trebuie să fie motivați ca încă de acasă să sorteze deșeurile pe anumite categorii. Pe de altă parte, existența pădurilor și a pajiștilor în mediul rural presupune și o toaletare corespunzătoare după și înainte de exploatare. Reziduurile organice rezultate după curățirea pădurilor și a pajiștilor pot servi ca și materie primă pentru crearea de energie bio asigurându-se un ciclu de protejare și conservare a mediului înconjurător. Atât activitatea de reciclare, care ar reduce cantitatea de resturi menajere, cât și cea de curățare a fondului forestier și a pajiștilor, contribuie la creșterea atractivității turistice în mediul rural, dar și la folosirea într-o manieră durabilă a acestor reziduuri. Principalele aspecte la care măsura M3/6B contribuie sunt legate de: - Reorientarea spre colectarea selectivă și reciclarea resturilor provenite din activitățile umane; - Crearea unui cadru prielnic și atractiv desfășurării prin crearea infrastructurii de colectare și reciclare; - Stimularea participării publice la acțiunile de ecologizare și de protecție a mediului înconjurător; - Contribuția la dezvoltarea durabilă a mediului; - Contribuția la creșterea atractivității zonelor rurale din punct de vedere turistic și peisagistic.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Conform analizei SWOT a teritoriului GAL Someș-Nadăș, acesta este caracterizat de diversitate din punctul de vedere al mediului înconjurător. Prezența comunelor urbanizate (Florești și Baci) precum și a celor cărora IDUL nu depășește 55 de puncte (Sînpaul și Gîrbău) , semnifică o diferență rural-urban destul de accentuată. Prezența siturilor Natura 2000 , poienile (Șardu), pădurile (Hoia Baci), existența unui număr însemnat

	de crescători de animale (ovine și bovine), cele 9 compesorate silvice existente, pun în vedere nevoia de a găsi metode inovative de folosire a resturilor vegetale. Proximitatea față de Cluj-Napoca are un impact asupra mediului natural prin generarea deșeurilor (în special plastice de tip PET) rezultate în urma activităților de petrecere a timpului liber sau a turismului de weekend. Stimularea culturii de reciclare care este slab dezvoltată ar favoriza protejarea mediului natural care va crește atractivitatea turistică în teritoriul GAL Someș-Nadăș. Intervențiile măsurii se vor axa pe caracterul inovativ al soluțiilor propuse de beneficiari, de a sprijini acțiunile de dezvoltare economică durabilă prin acțiunile de protecția mediului, și totodată, creșterea atractivității turistice a teritoriului GAL Someș-Nadăș.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6)
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	O3. Protejarea patrimoniului natural, material și imaterial și promovarea identității locale din teritoriul GAL Someș-Nadăș
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.20 din Reg.(UE) nr.1305/2013	- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale. Punctul 1 Lit.,a), b) și (f)
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura contribuie la obiectivele transversale: Mediu și climă. Prin stimularea activităților de utilizare a resturilor vegetale rezultate în urma activității de curățare a suprafețelor agricole, a pășunilor și a pădurilor în scopul economisirii resurselor naturale folosite pentru încălzire și prin sprijinirea proiectelor care facilitează dezvoltarea unei culturii a reciclării în teritoriu crescând atractivitatea zonelor rurale care au efect asupra mediului. Inovare. Prin sprijinul oferit pentru proiectele care vin să găsească alternative de stimulare a populației rurale în scopul reciclării și utilizării de surse alternative de încălzire, protejând mediul înconjurător.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Măsura este complementară din prisma beneficiarilor direcți și indirecti cu:

	M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agrement.
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Măsura este sinergică din punctul de vedere al contribuției la aceeași prioritate cu: M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M5/6A Investiții în active fizice non-agricole; M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agrement.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
În ceea ce privește valoarea adăugată pe care măsura M3/6B o aduce aceasta se poate împărți în mai multe componente: 1. Prima componentă se leagă de contribuția la schimbarea mentalității din teritoriu în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor și reciclarea acestora; 2. Sprijinirea gospodării durabile a terenurilor agricole, pajiștilor și pădurilor prin re folosirea în scopul valorificării reziduurilor rezultate din toaletarea/curățirea acestora; 3. Sporirea atractivității zonelor turistice prin combaterea și prevenirea poluării mediului din teritoriul GAL Someș-Nadăș.	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
- Regulamentul (CE)1305/2013, art.20; - Legea 133/2015 pentru modificarea si completarea Legii nr. 46/2008 - Codul silvic; - Legii nr. 46/2008 - Codul silvic; - OUG nr. 34/2013 - organizarea, administrarea si exploatarea pajistilor permanente si pentru modificarea si completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991; - Legea 214/2011 pentru organizarea, administrarea si exploatarea pajistilor; - Legea 211/2011 privind regimul deseurilor, republicata 2014. Lege nr. 211/2011 republicata 2014;	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1.Beneficiari direcți	- Administrațiile publice locale din teritoriul GAL; - Asociații de Dezvoltare Intercomunitară ; - Organizațiile neguvernamentale constituite pe baza O.G. 26/2000; - Alte organizații neguvernamentale (în afara celor constituite pe baza O.G.26/2000, structuri de economie socială altele decât asociații, cooperative și asociații de producători).
4.2.Beneficiarii indirecți	- Populația de pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; - Turiști și persoane care tranzitează teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș; - Proprietarii de terenuri; - Cooperative și asociații care posedă terenuri agricole;

	- Composesorate silvice; - Asociații de vânători și pescari sportivi.
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
• Rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate; • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1. Tipuri de acțiuni eligibile	
- Acțiuni de conștientizare publică (informări publice) cu privire la nevoile de protejare a mediului înconjurător; - Acțiuni de studiere a zonelor afectate de poluare și identificarea celor mai eficiente soluții pentru orientarea populației spre reciclare și protecția mediului; - - Achiziționarea de echipamente și dotări în vederea <u>reciclării /colectării / prelucrării</u> deșeurilor de plastic, metal, hârtie, carton vegetal, electronic, menajer, etc. - Achiziționarea de echipamente, dotări și utilaje necesare igienizării, toaletării și ecologizării pășunilor și pădurilor; - Achiziționarea de echipamente, dotări și utilaje necesare prelucrării materiilor reziduale rezultate în urma acestor igienizări, toaletări sau ecologizări; - Acțiuni de colectare deșeuri vegetale, electronice, plastice, hârtie, aluminiu; - Acțiuni de procesare/reciclare a deșeurilor rezultate în urma activității de colectare; - Activități de producție de combustibil din biomasă - Achiziția de tehnologii care să susțină activitatea de producție și procesare a materiilor vegetale în conformitate cu planul de afaceri al structurii nou create; - Acțiuni legate de marketing și promovare a activității prevăzută în planul de afaceri; - - Realizarea de planuri de dezvoltare pentru comunitățile locale	
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile	
- Prestarea de servicii agricole; - Achiziția echipamentelor/utilajelor second-hand; - Achiziție de mijloace de transport sau utilaje pentru uz personal; - Alte activități care contravin normelor în vigoare privind dubla finanțare; - Alte activități decât cele considerate a fi eligibile.	
7. Condiții de eligibilitate	
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; - Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; - Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; - Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; - Demonstrează oportunitatea și necesitatea intervențieiÎntreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.	
8. Criterii de selecție	

- Proiecte care presupun activități inovatoare cu caracter sustenabil în domeniul protecției mediului;
- Proiecte care contribuie la crearea de locuri de muncă;
- Proiecte care sprijină în mod direct economia locală;
- Proiecte care sprijină sectorul turistic din teritoriul GAL Someș-Nadăș;
- Proiecte care prevăd cel puțin două componente din lanțul: colectare - producție/procesare - valorificare;
- Proiecte care stimulează implicarea populației din teritoriul Gal Someș-Nadăș;
- Proiecte care promovează parteneriatul.
- Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M8/6B și M7/6B din cadrul SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Sumele reprezentate ca sprijin pentru proiectele cuprinse în această măsură vor fi cuprinse între **minim 5.000 euro - maxim 100.000 de euro/proiect** și vor fi acordate sub formă de rambursare a cheltuielilor eligibile.

- Pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%;
- Pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: până la 90%;
- Nu se vor finanța operațiuni generatoare de venit, fără utilitate publică.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (10000 persoane);
 Număr de locuri de muncă asumate/create (1 loc de muncă);
 Numărul de parteneriate create (un parteneriat creat);

Denumirea măsurii	Asociativitate și cooperare în teritoriul GAL Someș-Nadăș
Codul măsurii	M4/3A
Tipul măsurii	☐ INVESTIȚII ☒ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1. Descrierea intervenției măsurii. Scopul este sprijinirea fermierilor mici și medii pentru dezvoltare și acces la piață. Viabilitatea economică, urmată de dezvoltarea exploatațiilor (cu efecte pozitive multiple la nivelul regiunii din punct de vedere socio-economic), reprezintă principalul obiectiv al asocierii. Asocierea pentru producție, procesare și marketing, sau cel puțin pentru una din aceste componente poate crește exponențial șansele de dezvoltare ale producătorilor. În România există foarte puține forme asociative viabile din punct de vedere economic în domeniul agriculturii (asociații, cooperative), iar pe aria GAL-ului Someș-Nadăș nu există astfel de entități. Pentru că acestea nu se formează de la sine, considerăm că au nevoie de sprijin individualizat pentru constituire și consolidare-până când organizația devine suficient de stabilă și solidă din punct de vedere economic. Acest sprijin trebuie să vină din partea unor organizații cu expertiză în facilitare comunitară și dezvoltare economică rurală, pentru demararea unui proces de incubare de start-up-uri asociative. Aceste forme asociative (cooperative, asociații agricole cu scop economic) asigură o dezvoltare economică de impact pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti, asigură o coeziune socială a comunității și reprezintă un model replicabil al unui motor de dezvoltare economică a fermierilor din teritoriul GAL Someș-Nadăș. În contextul acestor informații, măsura propune o dezvoltare în două faze, delimitate de momentul înregistrării juridice ce coincide totodată cu definitivarea unui plan de afaceri matur, viabil ce urmează să fie validat de piață. <i>Prima fază include:</i> 1. Analiza resurselor locale, identificarea PROFILULUI comunității (anul 1) 2. Contactarea comunității în care va avea loc intervenția (anul 1) 3. Training / workshop (discuții facilitate) pentru membrii grupului de inițiativă Toate aceste activități se finalizează cu formalizarea structurii asociative și definitivarea planului de afaceri. <i>A doua fază include:</i> 1. Demararea activităților economice conform asumărilor din planul de afaceri (cooperativă/asociație agricolă) - Anul 1 al asociației/cooperativei; 2. Asistență intensivă pe management, marketing și creșterea capitalului social (Anul 2) 3. Co-implementarea și maturizarea inițiativei (anul 2-3 - suprapus celui de-al doilea an de producție) 4. Asistență în creșterea capacității și stabilizarea proceselor de management, marketing (anul 3) Aceste faze, reies și din inventarierea activităților eligibile, important fiind să fie înțelese ca un întreg, și nu separat. Faza a 2-a debutează prin depunerea actelor entității asociative nou înființate, a unei cereri de finanțare și a unui plan de afaceri. Solicitantul poate fi ONG-ul beneficiar din etapa 1 sau parteneriatul dintre acesta și forma juridică constituită la faza 1, în care gestionarul fondurilor este ONG-ul. Obiectivele sunt în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013, cap. II, art. 4 și vizează obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale,	

inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, totodată favorizând creșterea competitivității; Obiectivul măsurii este asigurarea de servicii de asistență pentru dezvoltarea de structuri asociative și contribuie la atingerea obiectivelor SDL de sprijinire a micilor producători prin acces la piață. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, cu privire la Grupurile de Acțiune Locală și cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2015, alineat 1, punctul a.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Teritoriul acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș” prezintă o suprafață agricolă diversificată. Așa cum arată analiza de diagnostic a teritoriului și analiza SWOT, aici există un număr important de efective de bovine (unii dintre ei crescători de bivoli), care reușesc să-și comercializeze produsele în mod tradițional. La nivel de suprafață, pe teritoriul GAL Someș-Nadăș se lucrează aproximativ 22136,05 Ha de teren agricol, unde sunt situate 5780 de exploatații în care lucrează 9652 de persoane fără personalitate juridică și doar 98 de persoane cu personalitate juridică. De asemenea, analiza SWOT subliniază inexistența lanțurilor scurte, majoritatea lucrează în exploatații de semisubzistență, nefiscalizați care le oferă posibilitatea firmelor mari să stabilească prețul pentru produsele lor (ex. prețul la lapte). Nevoia de a sprijini mecanismul de asociere dintre micii fermieri din teritoriul GAL Someș-Nadăș, favorizează competitivitatea acestora pe piață și ar contribui esențial la dezvoltarea teritoriului și a brandurilor pentru produsele locale care pot fi valorificate în teritoriul GAL sau în imediata proximitate a teritoriului GAL, în Municipiul Cluj-Napoca.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	a) favorizarea competitivității agriculturii
1.3.Obiectivul specific al măsurii	01. Creșterea competitivității microîntreprinderilor agricole și non-agricole și dezvoltarea spiritului asociativ în teritoriul GAL Someș-Nadăș
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 35. Cooperare
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, a creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul

	circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale.
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura contribuie la inovare , stimulând cooperarea dintre micii fermieri care nu pot să-și valorifice produsele, creând astfel un liant dintre producător, distribuitor și consumator în scopul competitivității economice și creșterii calității vieții în teritoriul GAL Someș-Nadăș.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Din prisma criteriilor de selecție, măsura este complementară cu: M6/2A Investiții în active fizice agricole;
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Sinergia măsurii este asigurată de contribuția la aceeași prioritate, astfel măsura contribuie la o prioritate distinctă decât celelalte măsuri cuprinse în prezenta SDL.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Caracterul inovator al măsurii este dat de instrumentele utilizate în atingerea obiectivelor, ce îmbină activități de asistență, mediere, facilitarea accesului la informații, tutoriat, cu scopul de a crea o structură viabilă economic și autonomă. Suplimentar, valoarea adăugată a măsurii este întărită de următoarele elemente: • Susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acestora în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc); • Focalizarea pe susținerea micilor producători, (îndeosebi 8.000-30.000 SO); • Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață; • Crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri. • Efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase); • Creșterea capitalului social la nivelul GAL-ului; • Crearea de structuri asociative în comunitate cu potențial de coagulare a unor inițiative sociale în subsidiar activității economice; • Încurajarea fiscalizării și creșterii numărului de persoane care contribuie la sistemele de asigurări de sănătate și asigurări sociale; Creșterea coeziunii la nivelul GAL Someș-Nadăș, concretizată prin relații profesionale între fermieri, relații comerciale și transfer de inovație.	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
• Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014. • Legea cooperăției agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare. • Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare. (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE).	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1.Beneficiari direcți	ONG-uri, înființate conform OG. 26/2000 cu expertiza în dezvoltare comunitară dovedită, implicate în dezvoltarea de asociații comunitare/grupuri de producători.

	Grupuri de inițiativă neformalizate (grupuri ce vor sta la baza viitoarei Cooperative); Fermieri.
4.2.Beneficiarii indirecti	Structuri asociative dezvoltate pe cadre legale existente și recunoscute. Cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, art.6, lit.e) cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul GAL, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri; Societate agricolă (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul GAL; Societate cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri) de pe teritoriul GAL; Având drept membri: Fermieri persoane fizice de pe teritoriul GAL, înregistrați în registrul agricol al primăriilor comunei de reședință. Persoana fizică autorizată (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul GAL; Întreprinderi individuale (înființate în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul GAL; Întreprinderi familiale (înființate în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare) de pe teritoriul GAL;
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1. Tipuri de acțiuni eligibile	
Specifice fazei 1: Analize a potențialului de producție - Elaborare studii de piață; - Coordonare în elaborarea planului de afaceri cu implicarea activă a viitorilor membri ai structurii asociative; - sprijin în elaborarea documentelor constituire (fiscală și juridică); - Organizarea întâlnirilor comunitare și de facilitare comunitară. Specifice fazei 2: - Asistență punerea în aplicare a planului de afaceri; - Organizare vizite de studiu; - Asistență în diversificarea produselor și serviciilor și creșterea capacității pentru furnizarea de servicii specifice; - Asistență în crearea de noi parteneriate cu alte entități similare care să contribuie la formarea unei rețele; - Furnizarea de acces la asistență tehnică și juridică; - Asistență în recrutarea resursei umane;	

- Elaborarea de materiale informative relevante structurilor asociative; - Organizarea de evenimente de promovare (degustări, târguri, schimburi de experiențe, seminarii pe diferite domenii de interes - implicare în comunitate CSR); - Elaborarea de suporturi de curs; - Crearea de marcă reprezentativă; - Monitorizarea și raportarea periodică; - Elaborare și asistență în implementarea strategiilor de promovare; - Elaborare planificare strategică pentru funcționare; - Mediere; - Consultanță financiară (dezvoltarea unui model de gestiune adaptat); - Coordonare și asistență în atragerea de fonduri.
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile
- Achiziționarea utilajelor/echipamentelor second-hand; - Proiectele generatoare de venituri cu excepția celor de utilitate publică; - Acțiuni efectuate în afara teritoriului GAL Someș-Nadăș; - Implementarea proiectului să depășească perioada de implementare a SDL a GAL.
7. Condiții de eligibilitate
7.1 Condiții de eligibilitate
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; - Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; - Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL; - Viabilitatea economică a proiectului trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice; - Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M5/6B, M6/2A și M7/6B din cadrul SDL.
8. Criterii de selecție
Criterii de selecție care asigură abordarea de soluții ce corespund necesităților identificate: 1) Prioritizarea prin punctaj a proiectelor care își asumă în cererea de finanțare dezvoltarea de structuri asociative multifuncții, concentrând efortul de asistență pe: producție, depozitare, marketing și procesare. 2) Integrarea în activitatea de asistență (activități integrate în cererea de finanțare) de activități complementare formării profesionale: vizite de studiu, asistență tehnică, ședințe de lucru. 3) Prioritizarea accesului la serviciile aferente măsurii a fermelor mici și medii (ferme până în 12.000 SO. 4) Activitățile proiectului sunt destinate beneficiarilor direcți ai măsurii M6/2A - Investiții în active fizice agricole
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Intensitatea sprijinului este de 100% - fiind vorba de un proiect negenerator de venit. Sumele se vor determina în funcție de faza vizată: Pentru Faza 1: maxim 25.000 Euro, Pentru Faza 2: maxim 75.000 Euro Valoarea maximă a sprijinului este de 100.000 euro/proiect.
10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate / la piețele locale / la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații și de producători (30 exploatații);
 Numărul de locuri de muncă create (2 locuri de muncă);

Denumirea măsurii	Investiții în active fizice non-agricole
Codul măsurii	Măsura M5/6A
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Măsura M5/6A Investiții în active fixe non-agricole vine ca răspuns la nevoia de dezvoltare și diversificare a activităților non-agricole din mediul rural. Existența sectorului privat în mediul rural, care de cele mai multe ori este puțin evidențiat în comunele sărace, dar mai dezvoltat în comunele cu indicele IDUL mai mare de 55 de puncte, se evidențiază de cele mai multe ori prin turism sau servicii. Micile întreprinderi necesită un sprijin suplimentar pentru a contribui la economia din mediul rural prin crearea de noi locuri de muncă pentru populație și indirect la creșterea atractivității a mediului rural, fapt care ar încetini procesul de migrație spre urban al tinerilor.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Analiza SWOT a teritoriului GAL „Someș-Nadăș” evidențiază o prezență scăzută a IMM în comunele cu IDUL mai mic de 55 de puncte ceea ce semnifică gradul redus de prosperitate economică, un potențial meșteșugăresc nevalorificat, prezența unor resurse locale deosebite, dar nevalorificate îndeajuns, care pot să constituie elemente identitare pentru teritoriu (Piatra de Viștea, Nisipurile caolinoase și silicioase, apa de izvor din Topa-Mică, Spitalul Polaris etc.) ș.a.m.d. De asemenea, nevoia de sprijin a acestor actori privați este evidentă și necesară în asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate și potrivite pentru teritoriul GAL. Creșterea capacității de producție în sectorul non-agricol, precum sprijinul în inovare și eficientizare a activității facilitează crearea de noi locuri de muncă, evitarea situațiilor de risc în ceea ce privește accesul pe piață al produselor non-agricole, stabilitate în situațiile de creștere a taxelor etc. Proximitatea și poziția față de Municipiul Cluj-Napoca permit ca toate aceste microîntreprinderi să poată răspunde nevoilor adresate de locuitorii din mediul urban, fapt care ar duce la creșterea atractivității zonei și la înmulțirea numărului de investiții datorită resurselor identificate pe teritoriul GAL.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	iii) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	O1. Creșterea competitivității microîntreprinderilor agricole și non-agricole și dezvoltarea spiritului asociativ în teritoriul GAL Someș-Nadăș
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 19 din Reg. 1305/2013 - 06 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura poate să contribuie la toate obiectivele transversale ale Reg. (UE) 1305/2013, respectiv inovare, climă și mediu , prin această măsură existând posibilitatea de a realiza proiecte prin care să fie utilizate resurse regenerabile de producere a energiei, folosind tehnologii prietenoase cu mediul înconjurător.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Din prisma beneficiarilor direcți și indirecti, Măsura M5/6A este complementară cu următoarele măsuri: - M4/3A Asociativitate și cooperare în teritoriul GAL Someș-Nadăș; - M6/2A Investiții în active fizice agricole.
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Din prisma priorităților la care contribuie, măsura este sinergică cu următoarele măsuri: - M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș; - M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; - M3/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului; - M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș; - M8/6B Turism cultural și de agrement.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
- Stimularea activităților economice neagricole în mediul rural - Dezvoltarea identității locale prin investițiile turistice - Încurajarea dezvoltării serviciilor de bază pentru populație - Crearea de noi locuri de muncă	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
Legislația UE Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.	

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislația națională

Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 566/2004 - Legea cooperăției agricole, cu completările și modificările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul rural (beneficiari indirecti și în cadrul M4/3A și direcți în cadrul M6/2A); - fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate (beneficiari direcți și în cadrul M4/3A și M6/2A)
4.2. Beneficiarii indirecti	Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă (beneficiari indirecti și în cadrul M6/2A); Turiști care pot beneficia de o diversificare a serviciilor IMM Clienți ai unor microîntreprinderi existente în teritoriul GAL „Someș-Nadăș”

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- **Rambursarea costurilor eligibile** suportate și plătite efectiv de solicitant.
- **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Tipuri de acțiuni eligibile

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice,

- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc; Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi: - Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.) Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi: - Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare; - Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice; - Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit; - Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice; - Servicii tehnice, administrative, etc; Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement; Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile
- Prestarea de servicii agricole; - Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat (TFUE); - Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică.
7. Condiții de eligibilitate
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; - Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; - Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL. - Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; - Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice; - Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
8. Criterii de selecție
- Crearea de noi locuri de muncă; - Proiecte care își propun activități de producție; - Proiecte care sprijină activitățile meșteșugărești specifice teritoriului GAL Someș-Nadăș; - Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M4/3A și M6/2A din cadrul SDL. - Proiecte care dezvoltă activitățile de agrement - Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere existentă, care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol. Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada continuă de cel puțin 12 luni înainte de depunerea Cererii de Finanțare
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Sprijinul financiar pentru proiectele eligibile va fi cuprins între **minim 5.000 și maxim 70.000 euro**.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **70%**.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de **90%**, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul locurilor de muncă create (4);

Numărul de servicii și de produse nou create (un produs/serviciu);

Numărul de entități economice sprijinite (4 exploatații).

Denumirea măsurii	Investiții în active fizice agricole
Codul măsurii	Măsura M6/ 2A
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Obiectul sprijinului este cea de dezvoltarea agriculturii rurale prin achiziția, modernizarea și/sau extinderea exploatațiilor agricole. Această măsura face parte din sfera operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, asociații de crescători de animale sau cooperative care desfășoară activități economice generatoare de profit, necesitând sprijin pentru dezvoltare, dar asigurând totodată posibilitatea păstrării și creării de locuri de muncă din teritoriul. <i>Scopul sprijinului</i> este acordarea unor ajutoare financiare agricultorilor pentru a putea investi în achiziția/modernizarea propriilor exploatații agricole, astfel diversificând-se economia rurală din teritoriu prin creșterea numărului de activități agricole. De asemenea, sprijinul vizează și stimularea dezvoltării capacității structurilor asociative care deservească o populație mai mare decât exploatațiile individuale.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș prezintă o subdezvoltare în ceea ce privește sectorul agricol. Doar 3,77% dintre unitățile economice aferente teritoriului se regăsesc în agricultură, silvicultură și pescuit ca domeniu de activitate. Nevoia de a potența această parte a economiei din teritoriu reiese și din numărul mare de exploatații agricole fără personalitate juridică, comparativ cu cele care au personalitate juridică: 9,652 persoane în exploatațiile fără personalitate juridică, și 98 de persoane în exploatațiile cu personalitate juridică. Sprijinul prin stimularea acestor exploatații de a deveni microîntreprinderi care să contribuie la economia din teritoriul GAL Someș-Nadăș se evidențiază și din suprafața mare a exploatațiilor agricole (22136,05 Ha) care va deservi întreaga paletă de activități agricole. Așadar, nevoia de a interveni și stimula activitățile economice în sectorul agricol reprezintă mai mult decât un obiectiv pentru creșterea competitivității micilor fermieri și totodată, pentru a crește nivelul calității vieții în teritoriul GAL Someș-Nadăș.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013	a) favorizarea competitivității în agricultură;
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	O1. Creșterea competitivității microîntreprinderilor agricole și non-agricole și dezvoltarea spiritului asociativ în teritoriul GAL Someș-Nadăș
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și

prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art.17 - Investiții în active fizice
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	2A: îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Măsura contribuie la obiectivele transversale precum inovarea și protecția mediului , sprijinul va fi acordat pentru utilizarea de tehnologii care nu au impact negativ major asupra mediului înconjurător. De asemenea, vor fi stimulate acțiuni
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Din prisma beneficiarilor direcți și indirecti, Măsura M5/6A este complementară cu următoarele măsuri: - M4/3A Asociativitate și cooperare în teritoriul GAL Someș-Nadăș; - M5/6A Investiții în active fizice non-agricole.
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	Măsura contribuie la o prioritate diferită în raport cu celelalte măsuri.
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Valoarea adăugată a măsurii reiese din următoarele: • Măsura creează și păstrează locuri de muncă în teritoriul vizat - vor fi prioritizate proiectele care creează locuri noi de muncă; • Ajută și încurajează crearea de forme asociative între fermieri, unirea resurselor proprii pentru optimizarea producției agricole și produselor din teritoriu - vor fi prioritizate solicitanții care sunt constituiți în forme asociative; • Măsura încurajează inovarea prin prioritizarea proiectelor care realizează investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole și a procesării produselor agricole.	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
• Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului. • Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare; • Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 171/2006 privind aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru	

comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu modificările și completările ulterioare; - Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, FSE, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, FSE, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului. - Regulamentul (UE) nr. 807/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR și de introducerea a unor dispoziții tranzitorii.	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	Persoane fizice autorizate (în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare) care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; Întreprinderi individuale și Întreprinderi familiale (în baza OUG nr. 44/2008) care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; SNC; SCS; SA; SCA; SRL (în baza Legii nr. 31/1990 republicată) care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; Societăți comerciale cu capital privat (în baza Legii nr. 15/ 1990) care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; Institutele de cercetare - dezvoltare, precum și centrele, stațiunile și unitățile de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat, care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; Societăți agricole, Societăți cooperative agricole și Cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991, Legii nr. 1/ 2005 cu modificările, respectiv Legii nr. 566/ 2004, art.6, lit. e și completările ulterioare) care vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș; Grup de producători (prin Ordonanța nr. 37/2005) care deservesc intereselor membrilor și vor să dezvolte exploatații agricole pe teritoriul GAL Someș-Nadăș. Beneficiarii direcți ai acestei măsuri se regăsesc în cadrul M4/3A ca beneficiari indirecți

4.2. Beneficiarii indirecti	• Populația activă a teritoriului <i>GAL Someș-Nadăș</i> care se află în căutarea unui loc de muncă (beneficiari indirecti în cadrul M5/6A).
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
• Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant. • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1 Tipuri de acțiuni eligibile	
În urma activităților de animare/consultare în teritoriul <i>GAL Someș-Nadăș</i> reies unele nevoi care pot fi adresate prin această măsură, astfel proiectele de investiții prin această măsură vor viza: • Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare prin achiziția unui abator mobil pentru bovine/porcine/ovine/caprine; • Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor prin achiziționarea unor utilaje agricole moderne pentru modernizarea fermelor vegetale; • Investiții în procesarea produselor agricole, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole); investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă) prin construirea unei unități de procesare pentru fructe/legume, construirea de spații de depozitare pentru legume/fructe și a unei unități de procesare pentru semințe vegetale oleaginoase.	
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile	
• Achiziția de clădiri; • Construcția și modernizarea locuinței; • Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă; • Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi); • Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole; • Cheltuielile cu achiziția de cap tractor. • Cheltuielile privind producția primară și comercializarea produselor vinicole sprijinite prin <i>Programul național de sprijin al României în sectorul vitivinicol 2014-2018</i>.	

7. Condiții de eligibilitate
7.1 Condiții de eligibilitate:
• Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; • Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată; • Solicitantul se angajează să asigure continuitatea investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată; • Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut în măsură.
8. Criterii de selecție
• Proiecte care își propun crearea locurilor de muncă; • Proiecte care respectă principiul lanțurilor alimentare integrate (investițiile care acoperă lanțul alimentar: producție - condiționare - depozitare - procesare - comercializare); • Proiecte care respectă principiul asocierii (investițiile realizate de forme asociative); • Proiecte care respectă principiul nivelului de calificare (studii superioare în domeniul proiectului; studii medii în domeniul proiectului); • Proiecte care respectă principiul vârstei (tinerii sub 40 ani); • Proiecte care respectă principiul reconversiei (investiții care presupun reconversie profesională); • Proiecte care prevăd producerea rezultatelor pe aria mai multor UAT-uri din cadrul GAL; • Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M4/3A și M5/6A din cadrul SDL.
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 65.000 Euro Intensitatea sprijinului va fi de 50%. Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 Euro și 65.000 Euro Ratele de mai sus pot fi majorate cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 %, în cazul: • tinerilor fermieri astfel cum sunt definiți la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori cererii de sprijin; • investițiilor colective și al proiectelor integrate, inclusiv al celor legate de o fuziune a unor organizații de producători; • zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32; • operațiunilor sprijinite în cadrul PEI; • investițiilor legate de operațiunile prevăzute la articolele 28 și 29 din Reg. (UE) 1305/2013
10. Indicatori de monitorizare
• Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți (5 exploatații); • Locuri de muncă (4 locuri de muncă).

Denumirea măsurii	Afirmarea și promovarea valorilor și identității teritoriale a GAL Someș-Nadăș
Codul măsurii	Măsura M7/6B
Tipul măsurii	☐ INVESTIȚII ☒ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Măsura propune realizarea unei identități teritoriale a teritoriului GAL Someș-Nadăș în patru etape de acțiune: 1. Realizarea unei acțiuni de colectare de date alături de o analiză a resurselor existente în teritoriu (abilitați ale populației, tradiții, obiceiuri, legende, monumente, produse locale, pensiuni, structuri asociative, zone Natura 2000, etc.) care să identifice punctele forte ale teritoriului și să le transpună în soluții practice; 2. Dezvoltarea unei strategii de marketing unitare pentru teritoriu și de produs care să evidențieze specificul teritoriului și a fiecărei zone cu potențial în parte. Strategia de marketing va cuprinde și crearea de brand-uri și sub-brand-uri cu accent pe o componenta online/offline; 3. Punerea în valoare a strategiei de marketing teritorial prin campanii de comunicare și promovare ce presupun organizarea de evenimente atât în teritoriu cât și în afara acestuia cu scopul de a crește vizibilitatea teritorială și a potențialului turistic; 4. Monitorizarea și urmărirea strategiei de marketing ce va avea ca finalitate măsurarea impactului avut asupra teritoriului.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Conform analizei SWOT teritoriul GAL Someș-Nadăș prezintă importante obiective de patrimoniu natural reprezentat de siturile Natura 2000 , ansamblul bisericilor de lemn care merită a fi valorificate în scop turistic, brandurile locale ca: piatra de Viștea, Muzeul Bivolului, pensiunile turistice, meșteșugurile locale, zonele HNV etc. Acest patrimoniu se resimte a fi valorificat în scopul creșterii atractivității teritoriului și afirmarea identității teritoriale pentru o mai bună poziționare pe piață a produselor și serviciilor locale și pentru crearea de relații turistice în cele mai bune condiții.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	iii) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	O3. Protejateea patrimoniului natural, material și imaterial și promovarea identității locale din teritoriul GAL Someș-Nadăș
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	Măsura contribuie la realizarea P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale , prevăzută la art. 5, în Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. din Reg.(UE) nr.1305/2013	Măsura nu corespunde obiectivelor nici unui articol din Reg. (UE) nr. 1305/2013, aceasta fiind însă foarte importantă la nivelul teritoriului acoperit de GAL Someș-Nadăș prin oferirea unei viziuni globale strategiei de dezvoltare locală, datorită modului în care integrează toate activitățile care se desfășoară sau care vor fi dezvoltate prin prezenta strategie la nivelul acestui teritoriu.
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	Măsura contribuie la DI 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
1.7.Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Mediu și climă Măsura contribuie la obiectivul transversal mediu și climă prin oferirea unei atenții particulare conservării zonei, respectiv utilizării în acțiunile propuse a unor materiale reciclate și promovarea metodelor ecologice. Inovare Contribuția la acest obiectiv se realizează prin utilizarea unor soluții inovatoare și adoptarea unor metode și tehnologii de actualitate pentru promovarea diversității activităților economice în zonele rurale, aspect care va deschide noi oportunități și posibilități pentru investiții sporind astfel atractivitatea satelor românești.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Această intervenție este complementară cu următoarele măsuri din SDL: M4/3A Asociativitate și cooperare în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agrement; M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M6/2A Investiții în active fizice agricole; M5/6A Investiții în active fizice non-agricole; M3/5C Dezvoltare durabilă și protecția mediului.
1.9.Sinergia cu alte măsuri din SDL	Măsura este sinergică și participă la atingerea aceleiași priorități cu măsurile: M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș; M8/6B Turism cultural și de agrement; M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; M5/6A Investiții în active fizice non-agricole
2. Valoarea adăugată a măsurii	

Afirmarea și promovarea identității teritoriale îmbunătățește vizibilitatea sectoarelor agroalimentar, non-alimentar, turistic, cultural etc., astfel, creându-se liantul dintre piața de desfacere și consumatori. Este important de evidențiat caracterul inovativ pe care îl are această măsură în sprijinirea tuturor obiectivelor locale materiale, imateriale, naturale, culturale, alimentare, non-alimentare sub o identitate omogenă comună a teritoriului GAL Someș-Nadăș. Această promovare uniformă va facilita valorificarea produselor și serviciilor existente aici în vederea creșterii calității vieții populației și îmbunătățirii competitivității microîntreprinderilor.

Crearea unei strategii de marketing teritorial va duce la creșterea atractivității teritoriului GAL Someș-Nadăș prin promovarea pensiunilor agroturistice, promovarea patrimoniului cultural al zonei, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislația UE

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013 , Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013

Legislația națională

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.185/2013 privind amplasarea si autorizarea mijloacelor de publicitate.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	Entități juridice private organizate în baza OUG 26/2000 privind asociațiile si fundațiile ; IMM-uri care prezintă printre activitățile lor principale activități precum promovarea, branding, marketing etc. Toți aceștia sunt beneficiari direcți și indirecți în cadrul M1/6B, M2/6B, M3/6B, M4/3A, M5/6A, M6/2A, M8/6B
4.2. Beneficiarii indirecți	Întreaga populație din teritoriul GAL Someș-Nadăș; Microîntreprinderile din sectoarele agricol și non-agricol care își vor promova produsele și serviciile; Agenți din domeniul turistic; Autorități publice locale; Asociații și cooperative din teritoriu. Toți aceștia sunt beneficiari direcți și indirecți în cadrul M1/6B, M2/6B, M3/6B, M4/3A, M5/6A, M6/2A, M8/6B

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- **Rambursarea costurilor eligibile** suportate și plătite efectiv de solicitant.
- **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Tipuri de acțiuni eligibile

- Analize legate de resursele, oportunitățile și potențialul de pe teritoriul GAL-ului (identificarea patrimoniului cultural, posibilități de cazare, abilități artisanale și de meșteșug ale populației, etc.);
- Realizarea de Focus-grupuri/interviuri în fiecare comună de pe teritoriul GAL;
- Realizare și dezvoltare a strategiei de marketing teritorial;
- Crearea de brand și sub-branduri teritoriale (creare nume, siglă, mesaje cheie, cercetare specific local și așteptări consumatori, etc);
- Acțiuni de realizare a analizelor privind modul în care brandul teritoriului poate fi personalizat conform potențialului teritorial;
- Realizarea strategiei de comunicare și promovare a identității teritoriului;
- Producția de materiale de promovare (audio-video, pliante, bannere, hărți, ghiduri turistice, ghiduri de prezentare, panouri de informare, etc.);
- Promovarea prin intermediul mass-media (realizare și difuzare spoturi, emisiuni și reportaje publicitare, comunicate de presă, advertoriale, etc);
- Promovarea valorilor și tradițiilor locale;
- Acțiuni pentru plasarea de produse;
- Acțiuni pentru dezvoltarea unor tehnologii de ultimă generație pentru promovarea teritorială (site de prezentare, aplicație pentru telefoanele mobile cu localizator GPS, podcast-uri, creare de video-uri și animații, etc);
- Realizarea unei cartografieri zonale și realizarea unor hărți animate care să includă toate obiectivele de interes;
- Realizarea de board games-uri menite să ofere o imagine atractivă a teritoriului;
- Promovarea prin intermediul programelor educative special concepute (broșuri motivaționale și de educare, vederi electronice și printate, programe de vizită cu jurnaliști care să scrie despre regiune, evenimente în cadrul unităților de învățământ, centre culturale și educaționale etc.);
- Participarea la evenimente locale, naționale și internaționale cu scopul promovării identității teritoriului în cadrul acelor evenimente (conferințe, expoziții, târguri de turism, schimb de experiență, etc.);
- Realizarea de metodologii de monitorizare și urmărire a implementării strategiei de marketing și măsurarea impactului avut asupra teritoriului;
- Acțiuni de formare a grupurilor de interes din teritoriul GAL (pensiuni, producători, meșteșugari etc.).

6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile

- Achiziționarea utilajelor/echipamentelor second-hand;
- Proiectele generatoare de venituri cu excepția celor de utilitate publică;
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare;
- Acțiuni efectuate în afara teritoriului GAL Someș-Nadăș care nu au rezultate pe teritoriul acestuia;
- Implementarea proiectului să depășească perioada de implementare a SDL a GAL Someș-Nadăș;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Solicitantul participant la procedura trebuie să aibă domeniul de activitate corespunzător obiectului procedurii de selecție;

- Solicitantul participant își asumă desfășurarea de acțiuni atât pe teritoriul GAL, cât și în afara acestuia, cu condiția de a sprijini teritoriul GAL.
- Solicitantul participant la procedura va atașa certificate/documente, eliberate de autoritățile legale competente, din care să reiasă că nu are datorii scadente, la nivelul lunii anterioare celei în care este prevăzut termenul limită de depunere a ofertelor, a impozitelor și taxelor către bugetul general consolidat și taxele locale;
- Solicitantul participant la procedura este o entitate juridică privată organizată în baza OUG 26/2000 privind regimul asociațiilor și fundațiilor cu o experiență de minim 1 an și trebuie să prezinte lista principalelor servicii similare procedurii de selecție (minim 3 contracte specifice domeniului de activitate);
- Solicitantul trebuie să facă dovada că dispune de personal calificat cu competențe și experiență.

8. Criterii de selecție

- Proiectul promovează integrarea socială a minorităților;
- Proiectul are o planificare strategică care demonstrează o atenție particulară pentru conservarea tradițiilor și valorilor zonei precum și pentru folosirea și promovarea comportamentului orientat spre ecologie;
- Proiectul prezintă o identificare clară a publicului țintă și un număr clar al persoanelor participante la acțiuni;
- Proiectul încorporează în cadrul metodologiei și planificării de risc, asigurări de eveniment și tehnici de coordonare de eveniment;
- Proiectul are în componența sa un plan de monitorizare calitativă și cantitativă.
- Proiectul prevede componenta de aplicație mobilă și web;
- Proiectul prevede realizarea de trasee turistice (care să treacă prin teritoriul fiecărei comunei partenere);
- Proiectul creează elemente de identitate vizuală pentru branduri locale;
- Proiectul propune activități integrate pentru promovare a identității locale și pentru brandurile existente/nou create;
- Numărul de evenimente realizate în teritoriu eligibil LEADER și în afara acestuia;
- Proiectul are plan clar de măsurare a rezultatelor
- Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M1/6B, M2/6B, M3/6B, M4/3A, M5/6A, M6/2A, M8/6B din cadrul SDL.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Intensitatea sprijinului este de **100%**.

Valoarea sprijinului nerambursabil va fi între minim **20.000 euro** și maximum **50.000 euro**.

10. Indicatori de monitorizare

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (3 producători înregistrați și 3 IMM de pe teritoriul GAL);

Structurile locale care beneficiază de serviciile acestei măsuri (2 structuri locale care beneficiază direct/indirect);

Numărul de evenimente organizate (2);

Numărul de mărci promovate (5);

Numărul aparițiilor în presa on-line și off-line ale mărcilor promovate (4 apariții).

Denumirea măsurii	Turism cultural și de agrement
Codul măsurii	Măsura M8/ 6B
Tipul măsurii	☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR
1.Descrierea generală a măsurii Măsura are în vedere încurajarea dezvoltării zonelor rurale pe baza patrimoniului cultural (imobil, mobil, imaterial) și natural local, respectiv prin dezvoltarea serviciilor de agrement, culturale, turistice și a infrastructurii aferente. Prin această măsură se urmărește conservarea patrimoniului cultural, turistic și de mediu prin crearea de legături care să dezvolte într-o manieră omogenă relațiile dintre mai multe tipuri de turism. De asemenea, potențarea tuturor elementelor de identitate locală facilitează creșterea atractivității turistice din zonele rurale și contribuie la dezvoltare economică echilibrată în comunități. Totodată măsura vizează încurajarea investițiilor în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, a investițiilor de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică, acțiuni importante pentru stimularea dezvoltării mediului de afaceri local și reprezintă elemente esențiale pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale.	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	Conform SWOT resursele existente în teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș sunt evidențiate de diversitate atât la nivel material cât și imaterial. Deși sectorul turistic nu este foarte bine potențat în teritoriu prin faptul că analiza de diagnostic indică număr mic de turiști sosiți, capacitate mică de primire, nevoia de a crește acest atractivitatea zonelor se resimte dat fiind faptul că în teritoriu există numeroase destinații culturale (muzee, biserici de lemn), dar și de agrement (zone HNV, Pădurea Hoia-Baciu, zona montană - Munții Apuseni etc.). Prin sprijinirea proiectelor de investiții în crearea și amenajarea de trasee turistice, ghidaje prin zonele HNV, trasee care includ vizitarea muzeelor existente în teritoriu, a bisericilor de lemn etc., se contribuie la consolidarea identității teritoriului și la o dezvoltare economică omogenă cu celelalte sectoare (agricol, non-agricol). Proximitatea față de Cluj-Napoca, aduce un avantaj important în valorificare produselor și serviciilor locale, toate acestea contribuind la creșterea atractivității și transformării teritoriului GAL Someș-Nadăș o destinație de petrecere a timpului liber ideală pentru turiști.
1.2. Obiective de dezvoltare rurală al Reg. (UE) 1305/2013, art.4	iii) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor si comunităților rurale, inclusiv crearea si menținerea de locuri de munca.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	O2. Creșterea calității vieții populației în teritoriul GAL Someș-Nadăș prin investiții în infrastructura socială,

	turistică și prin sprijinirea dezvoltării serviciilor cu caracter incluziv
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6 promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, punctul 1. Lit. B), d), e) și f).
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Mediu și climă În vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile legate de turism și patrimoniu natural vor încuraja practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural. Inovare Sprijinul acordat pentru îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, investiții în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică, întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor și susținerea investițiilor de promovare și conservarea patrimoniului local sunt esențiale pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale, întrucât permit afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator.
1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Din prisma beneficiarilor direcți și indirecti, măsura este complementară cu: M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș M3/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului
1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL	În ceea ce privește contribuția la aceeași prioritate, măsura este sinergică cu: M1/6B Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș M2/6B Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș M3/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului M7/6B Afirmarea și promovarea valorilor și identității locale în teritoriul GAL Someș-Nadăș
2. Valoarea adăugată a măsurii	

- Măsura contribuie la dezvoltarea sustenabilă al identității locale prin prioritizarea investițiilor în conservarea patrimoniului local;
- Măsura contribuie la realizarea incluziunii sociale în teritoriu prin prioritizarea proiectelor dezvoltate de structurile de economie socială;
- Contribuția la creșterea atractivității teritoriului și la stimularea consumului de produse locale;
- Stimularea creării de relații economice între micii producători autorizați și proprietarii de agropensiuni sau unități de cazare turistică;
- Consolidarea brandurilor locale în ceea ce privește sectorul turistic, cultural, de mediu și agroalimentar.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Directive ale Parlamentului European și a Consiliului: 2000/60/CE, 91/271/CEE, 98/83/EC;
 - Regulamente ale Uniunii europene: R (UE) nr.1407/2013, R(UE) nr.1303/2013 R (UE), nr.480/2014 , R (UE) nr.808/2014 ;
 - Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului nr.866/2008 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;
 - Legea nr.215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea de Guvern nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
 - OUG. Nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare
 - HG Nr.925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
 - Ordonanța de Guvern (OG) Nr.8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale
- Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	Autorități Publice Locale Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Organizații neguvernamentale constituite în baza OG 26/2000
4.2. Beneficiarii indirecți	Populația teritoriului Mediul privat din teritoriu Grupuri vulnerabile

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Tipuri de acțiuni eligibile

- **Studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural (imobil, mobil și imaterial) și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;**
 - Restaurarea ecosistemelor naturale inclusiv zonele cu o valoare naturală mare;
 - Restaurarea sau crearea de zone de sălbăticie;
 - Crearea de trasee turistice
 - Studii teritoriale pentru conceperea de măsuri locale agricole și de mediu și acțiuni de informare asupra măsurilor agricole și de mediu;
 - Activități de informare și de creștere a conștientizării, de exemplu centre pentru vizitatori în zone protejate, acțiuni de publicitate, interpretare și cărări tematice;
 - Conservarea patrimoniului construit de dimensiuni mici;
 - Acțiuni de inventariere pentru listarea locațiilor de patrimoniu cultural/natural;
 - Întreținerea/dotarea muzeelor.
- **investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;**
 - Demarcarea zonelor turistice;
 - Amenajarea de trasee turistice pentru drumeții/cicloturism/echitație;
 - Construirea și modernizarea centrelor de informații turistice, informații și îndrumare pentru vizitatori;
 - Construirea de adăposturi și facilități de siguranță legate de turismul responsabil și durabil;
 - Amenajarea unor puncte de belvedere sau puncte de observație, dotarea unor puncte de geo-caching, etc.;
 - Plasarea unor panouri informative, indicatoare, etc. (conectate la aplicație pe telefon unde pot fi găsite informații despre locul respectiv);
 - Stabilirea de sisteme de rezervări online pentru servicii turistice;
 - Dezvoltarea sistemelor de rezervări online pentru servicii turistice;
 - Dezvoltarea turismului responsabil cu caracteristicile sale de bază (la scară mică, produse specifice locale, drepturi de proprietate pentru localnici, forță de muncă locală, legături cu companiile locale, afinități socio-culturale puternice, impact negativ limitat asupra mediului înconjurător).
- **investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;**
 - Investiții în facilități care sprijină activități de recreație și agrement;
 - Investiții în stabilirea, extinderea și modernizarea facilităților care furnizează servicii de bază (piețe locale, centre de comunitate pentru activități de societate, etc.)

- Investiții în proiecte de inovație de furnizare a serviciilor, adică legate de mijloace alternative de sisteme de transport public sau îmbătrânire activă.
6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile
- Prestarea de servicii agricole; - Achiziția echipamentelor/utilajelor second-hand; - Achiziție de mijloace de transport sau utilaje pentru uz personal; - Alte activități care contravin normelor în vigoare privind dubla finanțare; - Alte activități decât cele considerate a fi eligibile.
7. Condiții de eligibilitate
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; - Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură; - Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie pe teritoriul GAL. - Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; - Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice; - Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate; - Proiectul să răspundă analizei SWOT a teritoriului.
8. Criterii de selecție
- Proiecte în domeniul turismului durabil/ecoturism - Proiecte care dezvoltă o activitate de agrement deja existentă - Proiecte care propun dezvoltarea unei noi activități de agrement, inexistentă pe teritoriul GAL - Proiecte care prevăd acțiuni de protejare a mediului și conservare a resurselor naturale; - Proiecte care vizează crearea de locuri muncă; - Proiecte care pun în valoare identitatea locală; - Proiecte integrate (cel puțin două dintre domeniile prezentate: mediu, cultură, agrement etc.); - Proiecte care prevăd legături între mai mult de două obiective turistice; - Proiecte care stimulează parteneriatul Public-Privat; - Proiecte care se adresează beneficiarilor direcți și/sau indirecti ai M3/6B și M7/6B din cadrul SDL.
9. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Intensitatea sprijinului: - pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - până la 90%; - pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%. Sume aplicabile: Minim 5.000 și Maxim 70.000 EUR
10. Indicatori de monitorizare

Număr de persoane care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (15.000 de locuitori);
 Număr de locuri de muncă create (2);
 Număr de UAT în cadrul căreia se fac investițiile (3 UAT);

Capitolul VI. Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Acest capitol își propune să aducă în vedere principalele sinergii și complementarități ale Strategiei de Dezvoltare Locală pe baza căreia va funcționa GAL Someș-Nadăș, cu alte strategii de la nivel național, sectorial, regional, local. În contextul actualei SDL, pe teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș nu au fost identificate strategii în domeniul pescuitului de tip FLAG, așadar principalele legături vor fi concentrate la nivel european, național, sectorial, regional și local.

Corelarea obiectivelor și priorităților formulate în contextul dezvoltării echilibrate a teritoriului GAL Someș-Nadăș cuprinse în prezenta SDL respectă obiectivele și prioritățile de la nivel european, Național, regional, județean și local pentru acoperirea nevoilor specifice ale teritoriului GAL:

Acordul de parteneriat semnat între Comisia Europeană și România stabilește țintele strategiei "Europa 2020"⁴, acestea urmând a fi implementate prin intermediul Programelor Naționale de Reformă (PNR). Țintele stabilite prin Acord sunt următoarele:

1. Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%;
2. Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;
3. Obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
4. Emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900;
5. 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
6. Creșterea cu 19% a eficienței energetice;
7. Rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%;
8. Ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%;
9. Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000 de persoane.

Tabel 6. Cadrul strategic Național, Regional, Județean și Local

Documente strategice la nivel național
<i>Document strategic</i>
Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020⁵: <i>Prioritățile: 2, 3, 4, 5.</i> Strategia Națională pentru Dezvoltare Rurală a României 2014-2020⁶ și Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020⁷: <i>Prioritățile: 2, 3, 6.</i>

⁴ http://ec.europa.eu/europe2020/index_ro.htm

⁵ http://www.minind.ro/%5C/strategie_competitivitate/Strategia_Nationala_de_Competitivitate_Anexa_1.pdf

⁶ <http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/Strategia-de-dezvoltare-rurala-2014-2020-versiunea-I-22-nov-2013.pdf>

⁷ http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR_2014_-_2020_01.07.2014.pdf

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020⁸:

Intervențiile pentru ocuparea forței de muncă, Sercivii sociale, Educație, Sănătate, Locuire, Participare Socială, Consolidarea capacității instituționale de reducere a sărăciei și de promovare a incluziunii sociale (p. 10-14).

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030⁹

Direcțiile strategice privind: Securitatea energetică, dezvoltarea durabilă, competitivitatea (p. 42-43,); Obiectivele generale ale Orizonturilor 2013, 2020, 2030.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020¹⁰:

Obiectivele: 01, 02, 03

Documente strategice la nivel regional

Document strategic

Planul de Dezvoltare al Regiunii Nord-Vest 2014-2020¹¹

Obiective tematice:

- a) Creșterea rolului și funcțiilor orașelor și municipiilor în dezvoltarea regiunilor prin investiții care să sprijine creșterea economică, protejarea mediului, îmbunătățirea infrastructurii edilitare urbane și coeziunea socială
- b) Creșterea eficienței energetice în sectorul public și/sau rezidențial pentru a contribui la reducerea cu 20% a emisiilor de CO2 în conformitate cu Strategia Europa 2020
- c) Creșterea gradului de accesibilitate a regiunilor prin îmbunătățirea mobilității regionale și asigurarea serviciilor esențiale pentru o dezvoltare economică sustenabilă și incluzivă
- d) Regenerarea zonelor defavorizate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, prin crearea premiselor necesare pentru asigurarea serviciilor esențiale și condițiilor decente de trai
- e) Creșterea economiilor regionale prin dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării, precum și stimularea competitivității IMM-urilor
- f) Stimularea dezvoltării competitive și durabile a turismului la nivel regional și local prin valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu potențial turistic și crearea / modernizarea infrastructurii specifice de turism
- g) Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității serviciilor de apă, reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate și luarea unor măsuri de prevenire a riscurilor și creșterea capacității de intervenție în situații de urgență.

Documente strategice la nivel județean

Document strategic

⁸<http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2015-DPS/2015-sn-is-rs.pdf>

⁹http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2012/06/2012-06-12_dezvoltare_durabila_snddfinalromana2008.pdf

¹⁰http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2014-DOES/2014-01-31_Anexa1_Strategia_de_Ocupare.pdf

¹¹http://www.nord-vest.ro/Document_Files/Planul-de-dezvoltare-regionala-2014-2020/00001724/7r238_PDR_2014_2020.pdf

Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj¹²

Obiective specifice ale Strategiei Județului Cluj:

1. Creșterea competitivității economiei județului Cluj, prin valorificarea resurselor de muncă și a spiritului antreprenorial din județ, susținerea inovării și furnizarea de servicii de afaceri adaptate la nevoile întreprinderilor cu profil agricol, industrial și de servicii
2. Creșterea accesibilității județului și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne, ca bază a dezvoltării economice și sociale
3. Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale
4. Asigurarea unei creșteri durabile prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice.
5. Asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, coerente și armonioase, sub aspectul activităților economice și sociale
6. Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate prin dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne, cu un management bazat pe parteneriat real cu cetățenii și mediul de afaceri din județ

Priorități ale Strategiei Județului Cluj:

- Creșterea competitivității și atractivității județului prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea IMM-urilor
- Îmbunătățirea dotării infrastructurale a județului în vederea creșterii accesibilității și asigurării unei calități mai bune a vieții
- Dezvoltarea capitalului uman prin îmbunătățirea sistemelor educaționale și de formare
- Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale
- Protejarea mediului și promovarea dezvoltării durabile
- Promovarea coeziunii teritoriale
- Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice

Documente strategice la nivel local

Document strategic

În procesul de formulare a obiectivelor s-a avut în vedere corelarea cu obiectivele de dezvoltare de la nivelul fiecărei comune din teritoriul GAL Someș-Nadăș:

Strategia de Dezvoltare a Comunei Florești¹³

Strategia de Dezvoltare a Comunei Baciș¹⁴

Strategia de Dezvoltare a Comunei Săvădisla¹⁵

Strategia de Dezvoltare a Comunei Sînpaul¹⁶

Strategia de Dezvoltare a Comunei Gîrbău¹⁷

¹²<http://www.cjcluj.ro/UserUploadedFiles/File/01.%20Informatie%20site%20inainte%20de%203%20nov%202014/05.Programele%20Consiliului/02.Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20județului/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20județului%20Cluj%202014-2020%20part%203.pdf>

¹³ <http://floresticluj.ro/stiri/strategia-de-dezvoltare&page=1>

¹⁴ <https://onedrive.live.com/view.aspx?Bsrc=Share&Bpub=SDX.SkyDrive&resid=7FA2C4BEACCA0A1854&cid=7fa2c4beacc0a1&app=WordPdf&authkey=!ArqVLj3F0DhoFZc>

¹⁵ Solicitare la contact pe website <http://www.primariasavadisla.ro/>

¹⁶ http://www.comunasinpaul.ro/fisiere/pagini_fisiere/Rezumat_Strategie_de_dezvoltare_locala_Sinpaul_2014-2020.pdf

¹⁷ Solicitare la contact pe website <http://www.primariagarbau.ro/>

Corelarea obiectivelor și prirităților prezentei SDL cu obiectivele europene, naționale, regionale și județene asigură funcționalitatea unui proces de dezvoltare care-și propune să reducă discrepanțele dintre rural și urban în conformitate cu nevoile și provocările identificate în teritoriul GAL.

Capitolul VII. Descrierea planului de acțiune

În cadrul procesului de implementare a prezentei SDL, planificarea activităților din perspectiva modului de organizare și de lansare a măsurilor cuprinse se va face cu respectarea regulamentelor și în funcție de nevoile identificare în teritoriul GAL Someș-Nadăș și evidențiate de analiza SWOT și analiza de diagnostic a teritoriului.

Organizarea activităților

Planul de acțiune pentru GAL Someș-Nadăș se întinde pe o perioadă de 15 semestre începând cu al doilea semestru al anului 2016 și terminând cu anul 2023. Pentru o delimitare mai facilă a responsabilităților, planul de acțiune a fost împărțit în două:

(1) partea de funcționare din perspectiva animării teritoriului și a selecției de proiecte și

(2) partea de funcționare a Grupului de Acțiune Locală ca organizație în raport cu finanțarea primită în urma selecției SDL.

În prima parte există estimate 8 activități majore. Animarea teritoriului se va realiza pe toată perioada de implementare a SDL fiind elementul care poate determina succesul sau insuccesul strategiei. Lansarea primului apel de selecție se va realiza în cel de-al doilea semestru după ce vor fi fost realizate ghidurile solicitanului și procedurile pentru prima măsura lansată. Poziționarea temporală a primului apel de selecție în al doilea semestru se datorează și faptului că Grupul de Acțiune Locală Someș-Nadăș este unul fără experiența exercițiului financiar anterior.

Evaluarea proiectelor depuse și aprobarea rapoartelor de selecție de către comitetul de selecție vor merge în paralel între semestrele 3 și 10. Ca o consecință a celor două activități mai sus menționate vin următoarele două - monitorizarea implementării proiectelor și evaluarea cererilor de plată. Acestea se vor desfășura și ele începând cu semestru 3.

În partea a doua a calendarului de activități se regăsesc acele activități ce țin de partea de funcționare și de relație cu finanțatorul. Aceste activități vor fi realizate pe toată durata implementării SDL, majoritatea fiind activități cu specific recurent și pentru a căror realizare este necesară o muncă zilnică.

În ceea ce privește managementul timpului, prioritar la lansarea apelului de selecție vor fi proiectele care presupun infrastructură. Măsurile aferente **priorității locale 2 (PL2) Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de bază dedicate populației din teritoriul GAL Someș-Nadăș** : **M1/6B** Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru comunitatea din teritoriul GAL Someș-Nadăș; **M2/6B** Incluziune socială și combaterea sărăciei în teritoriul GAL Someș-Nadăș; **M8/6B** Turism cultural și de agrement, vor beneficia de prioritate în lansarea apelurilor de selecție.

O structurare mai clară a procesului de implementare a SDL pentru Asociația „GAL Someș-Nadăș” se poate observa în Tabelul 7.

Tabel 7 - Graficul de activități

[illegible]

Capitolul VIII. Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

În procesul de pregătire și elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală pentru teritoriul acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș”, echipa de implementare a asigurat desfășurarea în condiții optime a activităților de consultare și animare a teritoriului creând un cadru participativ care să favorizeze afirmarea tuturor actorilor interesați.

Etapele parcurse în procesul de elaborare a prezentei SDL s-au fundamentat pe principiile LEADER în a sprijini dezvoltarea omogenă a teritoriului acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș” într-o manieră participativă, colaborativă de jos în sus, pentru a crește nivelul calității vieții populației și atractivității teritoriului.

Organizarea procesului de elaborare a SDL a fost efectuată de către echipa de implementare care a asigurat un mediu participativ într-o manieră constructivă în vederea colectării tuturor datelor necesare pentru fundamentarea obiectivelor și priorităților locale de dezvoltare a teritoriului, dar și pentru a trasa principalele măsuri de intervenție care vin să sprijine soluții inovative pentru acoperirea nevoilor din teritoriul GAL. Pe parcursul derulării procesului de elaborare a strategiei, în cadrul consultărilor cu partenerii, dar și în cadrul sesiunilor de animare a teritoriului au fost prezentate aspecte ce definesc și caracterizează programul LEADER atât în Europa cât și pe vechiul exercițiu de programare de la nivel național.

Etapele care au stat la baza creionării SDL pentru teritoriul acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș” sunt următoarele:

Întâlniri de consultare ale partenerilor

În procesul de elaborare a SDL au fost organizate 3 întâlniri ale partenerilor în cadrul cărora au fost prezente 67 de persoane. Prezentările au vizat familiarizarea celor prezenți cu specificitățile programului LEADER, a principiilor și abordărilor acestuia, în vederea conștientizării partenerilor cu privire la maniera de elaborare a SDL și a principiilor de dezvoltare pentru teritoriul acoperit de GAL Someș-Nadăș. Pe măsura realizării ședințelor de animare a teritoriului au fost prezentate rezultatele preliminare și finale cu privire la nevoile oamenilor identificate în teritoriul GAL. De asemenea, au fost puse spre a fi consultate direcțiile de dezvoltare a teritoriului în conformitate cu nevoile identificate.

Procesul de animare și colectarea datelor

Procesul de animare a teritoriului efectuat de echipa de implementare a proiectului a fost desfășurat în tot teritoriul GAL Someș-Nadăș. În spiritul programului LEADER, în contextul căruia a fost elaborată această SDL, au fost organizate 5 întâlniri de animare cu populația din teritoriu și cu actorii interesați, întâlniri aferente fiecărei comune cuprinse în acordul de parteneriat.

Întâlnirile organizate pentru animarea teritoriului au însumat o prezență de 87 de participanți, acestora fiindu-le prezentate posibilitățile prin care pot beneficia de finanțările acordate prin intermediul LEADER. De asemenea, fiind un proces participativ, fiecare dintre participanți s-a prezentat și și-a exprimat dorința de a accesa fondurile puse la dispoziție de GAL precum și ideile de proiect care au fost consemnate apoi de fiecare, în instrumentele folosite pentru colectarea datelor. Tot acest proces de informare, consultare și sensibilizare a avut ca finalitate identificarea nevoilor reale ale teritoriului, posibilitățile și dorințele de dezvoltare, completarea instrumentelor necesare pentru colectarea datelor

și ideile de proiect pentru fiecare persoană participantă. De asemenea, în urma întâlnirilor au fost realizate minutele/procese verbale aferente întâlnirilor unde au fost notate aspectele care au guvernat discuțiile din cadrul întâlnirilor de animare.

În această etapă au fost respectate principiile egalității dintre bărbați și femei, a integrării de gen, prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, etnie, origine rasială, religie, handicap, vârstă sau orientare sexuală, concentrarea discuțiilor și opiniilor fiind pe un mediu consultativ, participativ și colaborativ pentru obținerea unor informații cât mai valide.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Activitatea de elaborare a strategiei a reprezentat procesul prin care s-au concretizat și materializat direcțiile strategice de dezvoltare a teritoriului GAL Someș-Nadăș. La baza procesului de elaborare a prezentei SDL au stat informațiile obținute cu instrumentele de colectare utilizate în funcție de categoriile de instituții/actori:

- Un instrument de colectare a datelor de la nivelul Administrațiilor Publice Locale;
- Un instrument de colectare a datelor de la nivelul actorilor relevanți din teritoriul GAL;
- O fișă de colectare a ideilor de proiect de la posibili beneficiari interesați de investiții prin intermediul GAL Someș-Nadăș.

În decursul procesului de elaborare a SDL pentru Asociația „GAL Someș-Nadăș”, echipa de implementare a pus la dispoziția populației din teritoriu un website (www.galsn.ro) dezvoltat în acest sens, pentru a primi informații care ar putea fi utile pentru documentul strategic. Atât materialele informative cât și echipa de implementare, au adus la cunoștința persoanelor participante existența site-ului și modul cum aceștia se pot implica în elaborarea SDL, sprijinind activitatea de colectare a datelor completând rubricile destinate acestui scop.

Pe întreg procesul de elaborare a SDL pentru teritoriul acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș”, au fost respectate principiile egalității și nondiscriminării pe orice tip de criteriu, acest fapt fiind dovedit de listele de prezență din cadrul întâlnirilor de animare și de consultare a partenerilor.

Capitolul IX. Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Grupul de Acțiune Locală din teritoriul „Someș-Nadăș” va elabora și implementa strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, având următoarele sarcini principale:

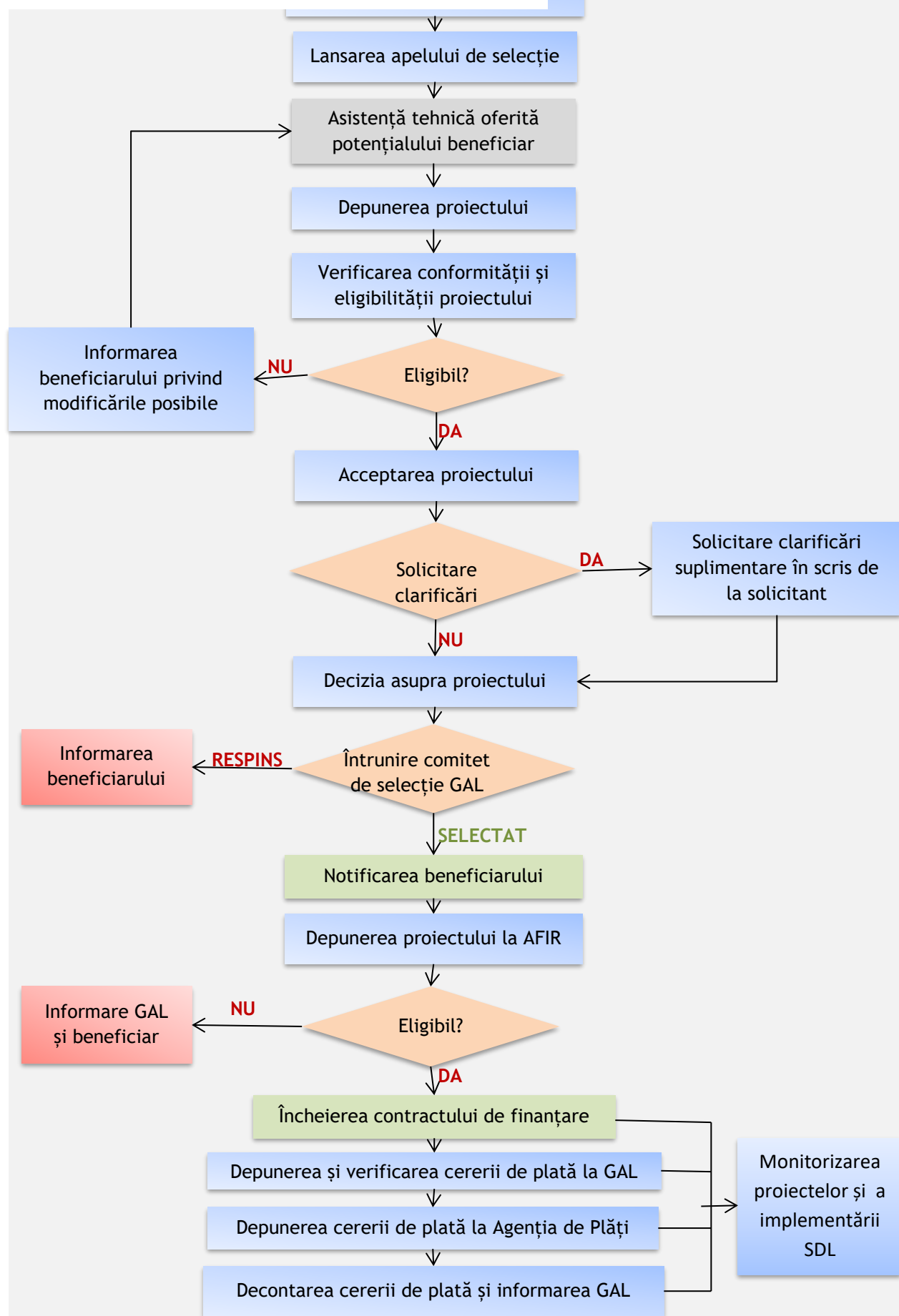
- ✓ Elaborarea, dezvoltarea, implementarea, evaluarea și monitorizarea SDL;
- ✓ Evaluarea și selectarea proiectelor din cadrul SDL;
- ✓ Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu excepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar;
- ✓ Monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului;
- ✓ Monitorizarea implementării proiectelor care sunt declarate eligibile pentru primirea finanțării.

Grupul de Acțiune Locală este responsabil de reușita implementării SDL pentru teritoriul acoperit. Prin urmare, este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare. În acest context, desfășurarea eficientă a activității GAL-urilor reprezintă un aspect important al sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri. Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă trebuie axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management adecvat.

Regulamentul de organizare și funcționare a GAL „Someș-Nadăș” va include rolul și funcțiile acestuia, precum și atribuțiile principale, structura de organizare și principalele relații ale GAL-ului. De asemenea, GAL „Someș-Nadăș” va funcționa în baza unui Regulament de organizare și funcționare a procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor incluse în SDL, activitate care se va desfășura pe întreaga perioadă de implementare a SDL. Astfel, având drept obiectiv încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, sarcinile Grupului de Acțiune Locală sunt următoarele:

- a) consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- b) conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50 % din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- c) asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și Țintelor strategiei;
- d) pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- e) primirea și evaluarea cererilor de contribuții;
- f) selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului contribuției și, după caz, prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Figura 1. Procesul de funcționare a GAL

Aceste activități vor fi realizate de către echipa de implementare a SDL conform organigramei și fișelor de post prezentate în anexa 8, respectiv **6 angajați, fiecare cu jumătate de normă (4 ore/zi)** ai GAL (un manager, un responsabil financiar-contabil, doi responsabili cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor, un responsabil cu animarea teritoriului și monitorizarea implementării proiectelor și un responsabil cu animarea teritoriului). În completarea echipei de verificare/evaluare a proiectelor, se va coopta un expert tehnic extern în funcție de caracteristicile proiectelor. Pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, GAL preia funcțiile administrative principale, respectiv:

- ✓ pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- ✓ animarea teritoriului;
- ✓ analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- ✓ monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- ✓ verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- ✓ monitorizarea proiectelor contractate;
- ✓ întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- ✓ aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

Activitățile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și trebuie să fie proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului. GAL trebuie să utilizeze diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor (întâlniri și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet) inclusiv prin intermediul membrilor GAL.

Procedura verificării de către GAL a cererilor de plată va permite prevenirea și identificarea posibilelor nereguli sau erori. Cererile de plată vor conține documente suport pentru cheltuielile suportate pentru care se aplică rambursarea. De asemenea, se vor realiza activități de informare a beneficiarilor privind implementarea corectă a proiectelor și respectarea legislației actualizate, precum și metode de evitare a neregulilor.

GAL va elabora un **Plan de evaluare** care va descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL, evaluarea implementării SDL și a proiectelor selectate de GAL, aceasta reprezentând o sarcină obligatorie pentru GAL. Astfel etapele mecanismului de evaluare a SDL vor fi: pregătirea evaluării, evaluarea propriu-zisă, diseminarea informațiilor și activități legate de raportare și demersuri întreprinse ca urmare a activității de evaluare. În vederea creării sistemului de monitorizare și evaluare, GAL va identifica necesarul de date și modalitatea de colectare, sursele acestor date și termenele la care datele trebuie să fie disponibile, luând în considerare importanța raportării unor date corecte, concrete și în timp util. Coordonarea evaluării implementării SDL va presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare - intermediare și finale) a rezultatelor implementării.

Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia. În vederea aprobării rapoartelor de evaluare, în scopul efectuării plăților se va efectua auditul de către auditorul stabilit.

Monitorizarea va asigura un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la îndeplinirea acțiunilor propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL presupune:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile componentelor;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- Informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren. Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

Capitolul X. Planul de finanțare al strategiei

Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului acoperit de Asociația „GAL Someș-Nadăș” va canaliza sursele financiare pentru îndeplinirea a trei priorități de dezvoltare conforme cu Reg. UE. 1305/2013. Ierarhia acestor priorități de dezvoltare care răspund nevoilor identificate în analiza de diagnostic și analiza SWOT a teritoriului GAL Someș-Nadăș cu respectarea principiilor LEADER, este următoarea:

- **Prioritatea 6.** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.
P6 cuprinde un număr de **6 măsuri de intervenție** prin care se vor finanța proiecte în valoare maximă totală de **650.000 de Euro**;
- **Prioritatea 2.** Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.
P2 cuprinde **o singură măsură de intervenție** prin care se vor finanța proiecte a căror valoare maximă totală este de **180.000 de Euro**;
- **Prioritatea 3.** Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.
P3 cuprinde **o singură măsură de intervenție** care va sprijini implementarea de proiecte a căror valoare maximă totală nu va depăși **176.000 de Euro**.

Algoritmul de calcul pentru stabilirea valorii **componentei A**:

Suprafața teritoriului acoperit de GAL: **423,79 km²**

Populația teritoriului acoperit de GAL: **42.344 de locuitori**

$$423,79 \times 985,37 + 42.344 \times 19,84 = 1.257.694,91 \text{ Euro}$$

Astfel valoarea componentei A este **1.257.694,91 Euro**, din care **251.538,98 Euro** constituie cheltuieli de funcționare (adică **20%** din total).

Capitolul XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL GAL „Someș-Nadăș”

Componenta Comitetul de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor este stabilită de către organele de decizie, respectiv prin Hotărârea Adunării Generale a Asociației. **Comitetul de Selecție** va fi format din **7 membri ai parteneriatului**, 2 membri din sectorul public, respectiv 5 din sectorul privat (societăți private și ONG). Pentru fiecare sector reprezentat în Comitetul de Selecție se vor stabili de asemenea câte 2 membri supleanți. **Comisia de Soluționare a Contestațiilor** formată din reprezentanți pentru fiecare sector reprezentat în parteneriat care, în caz de absență, vor fi supliți de alte organizații de același timp.

În cadrul procesului de selecție a proiectelor se va aplica regula dublului cvorum, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% dintre membrii Comitetului de Selecție, din care 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.

În cazul în care unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, persoana sau organizația în cauză nu va avea drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Obligațiile Comitetului de Selecție și ale Comisiei de Soluționare a Contestațiilor

Președintele, membrii Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, în îndeplinirea atribuțiilor, care vor fi cuprinse într-un Regulament de funcționare, au următoarele obligații:

- a) de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul prezentului Regulament,
- b) de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor;
- c) adoptarea deciziilor se face numai de către președinte și membri, prin vot majoritar;
- d) consemnarea de către secretar a deciziilor adoptate în cadrul Comitetului de Selecție respectiv a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

Primirea și selectarea proiectelor pentru măsurile SDL

Primirea proiectelor se realizează la secretariatul Asociației, iar selectarea proiectelor se realizează prin Comitetul de Selecție din cadrul acesteia, în baza procedurilor de evaluare cuprinse în procedura de evaluare și selectare a proiectelor.

Comitetul de Selecție elaborează un raport asupra rezultatelor de selectare, urmând ca **Raportul de Selecție** să se posteze pe site-ul Asociației.

În aceeași dată, pe site-ul Asociației, precum și la sediul acesteia va fi disponibil un comunicat de presă/anunț privind finalizarea selecției proiectelor, termenul de depunere a contestațiilor, precum și modalitatea în care pot fi depuse contestații.

Selecția proiectelor

Selecția proiectelor pentru măsurile cărora li se aplică procedura de selecție, se realizează în euro.

Comitetul de Selecție se reunește după finalizarea de către departamentul tehnic al GAL al Raportului de Selecție în vederea verificării și validării lui. Pentru realizarea selecției proiectelor se analizează dacă valoarea publică, exprimată în euro, a proiectelor eligibile ce întrunesc pragul minim pentru măsurile ce prevăd acest lucru, supuse selecției, este situată sub sau peste valoarea **Capitolul XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL GAL „Someș-Nadăș”**

Componenta Comitetul de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor este stabilită de către organele de decizie, respectiv prin Hotărârea Adunării Generale a Asociației. **Comitetul de Selecție** va fi format din **7 membri ai parteneriatului**, 2 membri **din sectorul public, respectiv 5 din sectorul privat (societăți private și ONG)**. Pentru fiecare sector reprezentat în Comitetul de Selecție se vor stabili de asemenea câte 2 membri supleanți. **Comisia de Soluționare a Contestațiilor** formată din reprezentanți pentru fiecare sector reprezentat în parteneriat care, în caz de absență, vor fi supliți de alte organizații de același timp.

În cadrul procesului de selecție a proiectelor se va aplica regula dublului cvorum, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% dintre membrii Comitetului de Selecție, din care cel puțin 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.

În cazul în care unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, persoana sau organizația în cauză nu va avea drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Obligațiile Comitetului de Selecție și ale Comisiei de Soluționare a Contestațiilor

Președintele, membrii Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, în îndeplinirea atribuțiilor, care vor fi cuprinse într-un Regulament de funcționare, au următoarele obligații:

- a) de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul prezentului Regulament,
- b) de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor;
- c) adoptarea deciziilor se face numai de către președinte și membri, prin vot majoritar;
- d) consemnarea de către secretar a deciziilor adoptate în cadrul Comitetului de Selecție respectiv a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

Primirea și selectarea proiectelor pentru măsurile SDL

Primirea proiectelor se realizează la secretariatul Asociației, iar selectarea proiectelor se realizează prin Comitetul de Selecție din cadrul acesteia, în baza procedurilor de evaluare cuprinse în procedura de evaluare și selectare a proiectelor.

Comitetul de Selecție elaborează un raport asupra rezultatelor de selectare, urmând ca **Raportul de Selecție** să se posteze pe site-ul Asociației.

În aceeași dată, pe site-ul Asociației, precum și la sediul acesteia va fi disponibil un comunicat de presă/anunț privind finalizarea selecției proiectelor, termenul de depunere a contestațiilor, precum și modalitatea în care pot fi depuse contestații.

Selecția proiectelor

Selecția proiectelor pentru măsurile cărora li se aplică procedura de selecție, se realizează în euro.

Comitetul de Selecție se reunește după finalizarea de către departamentul tehnic al GAL al Raportului de Selecție în vederea verificării și validării lui. Pentru realizarea selecției proiectelor se analizează dacă valoarea publică, exprimată în euro, a proiectelor eligibile ce întrunesc pragul minim pentru măsurile ce prevăd acest lucru, supuse selecției, este situată sub sau peste valoarea totală alocată unei măsuri în cadrul sesiunii de depunere.

Când valoarea publică totală a proiectelor eligibile ce nu prevăd un prag minim de punctaj sau când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit punctajul minim, pentru măsurile care prevăd acest lucru, se situează sub valoarea totală alocată unei măsuri în cadrul unei sesiuni de depunere, **Comitetul de Selecție** propune aprobarea pentru

finanțare a tuturor proiectelor eligibile care au întrunit punctajul minim aferent acestor măsuri.

Contestarea rezultatului selecției

Rezultatele procesului de selecție poate fi contestat, **Comisia de soluționare a contestațiilor** va reexamina proiectele în cauză și va emite un nou rezultat al selecției acestora, respectându-și obligațiile privind imparțialitatea, confidențialitatea precum și altor prevederi ale regulamentului.

Rapoartele de Selecție

Ulterior verificării respectării prevederilor în ceea ce privește ierarhizarea proiectelor, **Rapoartele de Selecție** întocmite sunt semnate de președintele asociației.

Componența Comitetului de Selecție:

PARTENERI PUBLICI %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Comuna Florești	Membru titular	APL
Comuna Sînpaul	Membru titular	APL
Comuna Gîrbău	<i>Membru supleant</i>	APL
Comuna Săvădisla	<i>Membru supleant</i>	APL
PARTENERI PRIVAȚI %		
Bioservice	Membru titular	IMM
Xamus Import Export	Membru titular	IMM
Docolor Servcom	Membru titular	IMM
Mariana Comaliment	<i>Membru supleant</i>	IMM
Ecologic Media	<i>Membru supleant</i>	IMM
Antile Impex	<i>Membru supleant</i>	IMM
SOCIETATEA CIVILĂ %		
Fundația Misiunea Creștină ANVER	Membru titular	ONG
Asociația Civilă pentru Dezvoltare Comunitară și Integrare Europeană Săvădisla	Membru supleant	ONG
World Vision Romania	<i>Membru supleant</i>	ONG
Asociația Pro Dezvoltare Baci	<i>Membru titular</i>	ONG

Comisia de Soluționare a Contestațiilor:

PARTENERI PUBLICI		
Comuna Săvădisla	Membru titular	APL
Comuna Baci	<i>Membru supleant</i>	APL
PARTENERI PRIVAȚI		
Vet Aga Pet	Membru titular	IMM
Lukacom Invest	<i>Membru supleant</i>	IMM
SOCIETATEA CIVILĂ		
Asociația Bioagricultorilor Bioterra	Membru titular	ONG
Asociația Crescătorilor de Animale Șard	<i>Membru supleant</i>	ONG

Capitolul XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

În activitatea de selecție și de aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, noua structură care va asigura implementarea SDL a GAL „Someș-Nadăș” are obligația utilizării de reguli și proceduri pentru a asigura respectarea prevederilor **OUG nr. 66/2011** privind prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul derulării procedurii de selecție a proiectelor finanțate.

În contextul prezentei OUG, în procesul de implementare a SDL vor fi respectate principiile prevăzute de **articolul nr.3, alin. 2, lit. d).**

În ceea ce privește dreptul de a participa în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare, se vor respecta cu strictețe prevederile **Articolelor 10 și 11 din OUG nr. 66/2011.**

Conform **art. 12, alin 1) din OUG nr. 66/2011** persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție, precum și cele implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 10 și 11 din prezenta ordonanță. Astfel, art. 10, prevede ca persoanele fizice/juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant.

Conform **art. 12, alin 2) din OUG nr. 66/2011** se prevede ca în cazul în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate mai sus, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Conform **art. 13, alin. 1) din OUG nr. 66/2011** persoanele fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție nu pot fi angajate de către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat ai respectivelor cereri de finanțare, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

În cazul încălcării prevederilor menționate mai sus, Asociația GAL „Someș-Nadăș” are obligația să solicite instanței anularea contractului de finanțare încheiat.

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Această permisivitate de depunere a proiectelor este în acord cu legislația în vigoare dacă se respectă schimbarea organelor de selecție/evaluare/aprobare în cadrul persoanelor fizice și juridice care fac parte din structurile de verificare a proiectelor.